

T.D.C 5th Semester, 2014.

B.A / General.

Digital

5th Sem Arts

3 (Sem-5) ECO 1

2014

ECONOMICS

(General)

Paper : 5.1

(Public Finance)

Full Marks : 80

Time : 3 hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions*

Answer either in English or in Assamese

1. Answer as directed 1×10=10

নির্দেশ অনুসৰি উত্তৰ লিখা :

(a) What is public finance?

চৰকাৰী বিত্ত কি ?

(b) Give one example of non-tax revenue.

অনাকৰ বাজহৰ এটা উদাহৰণ দিয়া।

A15—6000/228

(Turn Over)

(2)

(c) Choose the correct word to fill in the blank :

শুদ্ধ শব্দটো বাছি লৈ খালী ঠাই পূৰণ কৰা :

In case of — (direct/indirect) tax, impact and incidence of the tax fall on the same person.

— (প্রত্যক্ষ/পৰোক্ষ) কৰৰ ক্ষেত্ৰত, কৰৰ প্ৰাৰম্ভিক আৰু চূড়ান্ত বোজা একেজন লোকৰ ওপৰত পৰে।

(d) What does regressive taxation mean?

ক্রমহাসমান কৰে কি বুজায়?

(e) State whether 'sale tax' is a direct or an indirect tax.

'বিক্ৰী কৰ' প্রত্যক্ষ নে পৰোক্ষ কৰ, উল্লেখ কৰা।

(f) What is external public debt?

বাহ্যিক চৰকাৰী ঋণ কি?

(g) State whether the following statement is true or false :

তলৰ উক্তিটো সত্য নে অসত্য উল্লেখ কৰা :

"Public expenditures are increasing in developing countries."

"উন্নয়নশীল দেশসমূহত চৰকাৰী ব্যয়-বৃদ্ধি পাই আছে।"

A15—6000/228

(Continued)

(3)

(h) Mention one canon of public expenditure.

চৰকাৰী ব্যয়ৰ এটা নীতি উল্লেখ কৰা।

(i) What is a fiscal policy?

ৰাজকোষীয় নীতি কি?

(j) State whether the following statement is true or false :

তলৰ উক্তিটো সত্য নে অসত্য উল্লেখ কৰা :

"In case of deficit budget government expenditure exceeds government revenue."

"ঘাট বাজেটৰ ক্ষেত্ৰত চৰকাৰী ব্যয় চৰকাৰী আয়তকৈ বেছি হয়।"

2. Answer the following :

2×5=10

তলত দিয়াবোৰৰ উত্তৰ লিখা :

(a) Mention two characteristics of public good.

ৰাজহুৱা দ্ৰব্যৰ দুটা বৈশিষ্ট্য উল্লেখ কৰা।

A15—6000/228

(Turn Over)

(4)

(b) What is taxable capacity?

কৰ প্ৰদানৰ সামৰ্থ্য কি ?

(c) What is capital budget?

মূলধনী বাজেট কি ?

(d) Mention two methods of repayment of public debt.

চৰকাৰী ঋণ পৰিশোধৰ দুটা পদ্ধতি উল্লেখ কৰা।

(e) Mention two objectives of fiscal policy.

ৰাজকোষীয় নীতিৰ দুটা উদ্দেশ্য উল্লেখ কৰা।

3. Answer any four from the following :

5×4=20

তলৰ যি কোনো চাৰিটাৰ উত্তৰ লিখা :

(a) Distinguish between public finance and private finance.

চৰকাৰী বিত্ত আৰু ব্যক্তিগত বিত্তৰ মাজৰ পাৰ্থক্য নিৰ্ণয় কৰা।

A15—6000/228

(Continued)

(5)

(b) Explain the merits of direct tax.

প্ৰত্যক্ষ কৰৰ গুণসমূহ ব্যাখ্যা কৰা।

(c) Explain the effects of public expenditure on production.

উৎপাদনৰ ওপৰত চৰকাৰী ব্যয়ৰ প্ৰভাৱ ব্যাখ্যা কৰা।

(d) Write a note on the burden of internal debt.

আভ্যন্তৰীণ ঋণৰ বোজা সম্পৰ্কে এটা টোকা লিখা।

(e) Explain the limitations of fiscal policy.

ৰাজকোষীয় নীতিৰ সীমাবদ্ধতাসমূহ ব্যাখ্যা কৰা।

(f) Distinguish between balanced budget and surplus budget.

সমতুল বাজেট আৰু বাহি বাজেটৰ মাজৰ পাৰ্থক্য নিৰ্ণয় কৰা।

A15—6000/228

(Turn Over)

4. Answer any four from the following :

10×4=40

তলৰ যি কোনো চাৰিটাৰ উত্তৰ লিখা :

(a) Discuss the subject-matter of public finance.

চৰকাৰী বিত্তৰ বিষয়বস্তু সম্পৰ্কে আলোচনা কৰা।

(b) Discuss the merits and demerits of indirect tax.

পৰোক্ষ কৰৰ গুণ আৰু দোষসমূহ আলোচনা কৰা।

(c) Discuss the effects of taxation on production and distribution.

উৎপাদন আৰু বিতৰণৰ ওপৰত কৰৰ প্ৰভাৱ আলোচনা কৰা।

(d) Discuss the role of public expenditure in a developing economy.

উন্নয়নশীল অৰ্থনীতিত চৰকাৰী ব্যয়ৰ ভূমিকা আলোচনা কৰা।

(e) Explain the reasons for growing public debt in modern times.

আধুনিক যুগত বৰ্ধিত চৰকাৰী ঋণৰ কাৰণসমূহ ব্যাখ্যা কৰা।

(f) Explain the role of fiscal policy at the times of inflation and depression.

মুদ্রাস্ফীতি আৰু মন্দাৱস্থাৰ সময়ত বাজকেৰীয়া নীতিৰ ভূমিকা আলোচনা কৰা।

(g) Describe the role of budget as an instrument of economic policy.

অৰ্থনৈতিক নীতিৰ আহিলা হিচাপে বাজেটৰ ভূমিকা বৰ্ণনা কৰা।

***

2 0 1 4

ECONOMICS

(General)

Paper : 5.2

(Introduction to Growth and
Development Economics)

Full Marks : 80

Time : 3 hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions*

Answer either in English or in Assamese

1. Answer the following as directed : 1×10=10
নির্দেশ অনুযায়ী তলত দিয়াবোৰৰ উত্তৰ লিখা :

(a) Mention one merit of large-scale industry.

বৃহৎ-মাত্রাৰ উদ্যোগৰ এটা গুণ উল্লেখ কৰা।

(b) Almost all underdeveloped countries have a dualistic economy.

(Write True or False)

প্রায় সকলোবোৰ অনুন্নত দেশতেই এক দ্বৈত অর্থনীতি
থাকে। (সত্য নে অসত্য লিখা)

(2)

- (c) Name the organisation which prepares Human Development Index (HDI).

মানৱ উন্নয়ন সূচক প্ৰস্তুত কৰা সংস্থাটোৰ নাম লিখা।

- (d) "A country is poor because it is poor."
Who said this?

"দৰিদ্ৰ হোৱা বাবেই দেশ এখন দৰিদ্ৰ।" কাৰ উক্তি?

- (e) The first economist to propound the theory of Balanced Growth is Rosenstein Rodan/Nurkse.

(Choose the correct answer)

সমতাপূৰ্ণ সমৃদ্ধিৰ তত্ত্ব আগবঢ়োৱা প্ৰথম অৰ্থনীতিবিদজন হৈছে ৰ'জেনষ্টেইন ৰ'ডান/নাক্সে।

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

- (f) Mention one noneconomic factor of economic growth.

অৰ্থনৈতিক সমৃদ্ধিৰ এটা অনাৰ্থিক কাৰক উল্লেখ কৰা।

- (g) What is sustainable development?

বহনক্ষম উন্নয়ন কি?

(3)

- (h) Mention the basis on which industries are classified as large or small.

উদ্যোগসমূহক বৃহৎ অথবা ক্ষুদ্ৰ বুলি শ্ৰেণীভুক্ত কৰা ভিত্তিটো উল্লেখ কৰা।

- (i) What is capitalist surplus?

পুঁজিবাদী উদ্বৃত্ত কি?

- (j) Mention a source of economic growth.

অৰ্থনৈতিক সমৃদ্ধিৰ এটা উৎস উল্লেখ কৰা।

2. Answer the following :

2×5=10

তলত দিয়াবোৰৰ উত্তৰ লিখা :

- (a) Give the meaning of the choice of technique.

কৌশল পছন্দৰ অৰ্থ লিখা।

- (b) Write two differences between large-scale industry and small-scale industry.

বৃহৎ-মাত্ৰাৰ উদ্যোগ আৰু ক্ষুদ্ৰ-মাত্ৰাৰ উদ্যোগৰ মাজৰ দুটা পাৰ্থক্য লিখা।

- (c) What is the problem of balance between agriculture and industry in the context of the theory of Balanced Growth?

সমতাপূৰ্ণ সমৃদ্ধি তত্ত্বটো সাপেক্ষে কৃষি আৰু উদ্যোগৰ মাজৰ সমতাৰ সমস্যাটো কি?

(4)

- (d) Name the two sectors of the Lewis model of unlimited supply of labour.

লীৱিজৰ শ্ৰমিকৰ অসীম যোগান আৰ্হিটোৰ খণ্ড দুটাৰ নাম লিখা।

- (e) Explain the meaning of Gross Enrollment Ratio.

মুঠ নামভৰ্তি অনুপাতৰ অৰ্থ ব্যাখ্যা কৰা।

3. Answer any four of the following questions :

5×4=20

তলৰ প্ৰশ্নবোৰৰ যি কোনো চাৰিটাৰ উত্তৰ লিখা :

- (a) Explain the meaning of Forward Linkage and Backward Linkage with examples.

উদাহৰণেৰে সৈতে অগ্ৰগামী সংযোগ আৰু পশ্চাদ্ৰূপী সংযোগৰ অৰ্থ ব্যাখ্যা কৰা।

- (b) Explain the main problems of measuring economic development in underdeveloped countries.

অনুন্নত অৰ্থনীতিত অৰ্থনৈতিক উন্নয়নৰ জোখ লোৱাৰ প্ৰধান সমস্যাৰাজি ব্যাখ্যা কৰা।

- (c) Distinguish between balanced growth strategy and unbalanced growth strategy.

সমতাপূৰ্ণ সমৃদ্ধি কৌশল আৰু অসমতাপূৰ্ণ সমৃদ্ধি কৌশলৰ মাজত তুলনা কৰা।

(5)

- (d) Assess the role of agriculture in economic development.

অৰ্থনৈতিক উন্নয়নত কৃষিৰ ভূমিকা নিৰূপণ কৰা।

- (e) Distinguish between economic growth and economic development.

অৰ্থনৈতিক সমৃদ্ধি আৰু অৰ্থনৈতিক উন্নয়নৰ মাজত তুলনা কৰা।

- (f) Explain the backwash effects of Migration and Capital Movement.

প্ৰব্ৰজন আৰু মূলধন সঞ্চাৰণৰ পশ্চাদ্ প্ৰক্ষালন পৰিণাম ব্যাখ্যা কৰা।

4. Answer any four of the following questions:

10×4=40

তলৰ প্ৰশ্নবোৰৰ যি কোনো চাৰিটাৰ উত্তৰ লিখা :

- (a) Explain the various causes of economic underdevelopment. 10

অৰ্থনৈতিক অনগ্রসৰতাৰ বিভিন্ন কাৰণসমূহ ব্যাখ্যা কৰা।

- (b) Explain the Lewis model of unlimited supply of labour. What are the limitations of this model? 7+3

লীৱিজৰ শ্ৰমিকৰ অসীম যোগান আৰ্হিটো ব্যাখ্যা কৰা।
এই আৰ্হিটোৰ সীমাবদ্ধতাৰো কি ?

- (c) Explain the causes of vicious circle of poverty. Give in brief solutions to the vicious circle of poverty. 7+3

দৰিদ্ৰতাৰ পাকচক্ৰৰ কাৰণসমূহ ব্যাখ্যা কৰা। চমুকৈ
দৰিদ্ৰতাৰ পাকচক্ৰৰ সমাধান আগবঢ়োৱা।

- (d) What is Human Development Index (HDI)? Explain the three basic human aspects which are studied by HDI.

Assume that India's life expectancy at birth in 1997 was 62.6 years. If maximum and minimum values for life expectancy are 80.0 and 20.0 respectively, compute life expectancy index. 2+5+3

মানৱ উন্নয়ন সূচকাংক কি? মানৱ উন্নয়ন সূচকাংকই
অধ্যয়ন কৰা প্ৰাথমিক মানৱ গুণাবলী তিনিটা ব্যাখ্যা
কৰা।

ধৰি লোৱা 1997 চনত ভাৰতৰ জন্মৰ সময়ত জীৱন
প্ৰত্যাশা আছিল 62.6 বছৰ। যদিহে জীৱন প্ৰত্যাশাৰ
উচ্চতম আৰু নিম্নতম মান যথাক্ৰমে 80.0 আৰু 20.0
হয়, তেন্তে জীৱন প্ৰত্যাশা সূচকাংক গণনা কৰা।

- (e) Discuss the unbalanced growth strategy of economic development. 10

অৰ্থনৈতিক উন্নয়নৰ অসমতাপূৰ্ণ সমৃদ্ধি কৌশলটো
আলোচনা কৰা।

- (f) Explain the labour-intensive technique of production. Give arguments in favour and against the labour-intensive technique of production. 4+3+3

শ্ৰম-নিবিড় উৎপাদন কৌশলটো ব্যাখ্যা কৰা। শ্ৰম-নিবিড়
উৎপাদন কৌশলৰ সপক্ষে আৰু বিপক্ষে যুক্তি
আগবঢ়োৱা।

- (g) Why are small-scale industries (SSIs) more suitable in developing countries? What are the main difficulties faced by these industries? 5+5

ক্ষুদ্ৰ-মাত্ৰাৰ উদ্যোগসমূহ উন্নয়নশীল দেশত কিয় বেছি
উপযুক্ত? এইসমূহ উদ্যোগে সন্মুখীন হোৱা প্ৰধান
অসুবিধাবোৰ কি?

- (h) How can economic development be measured through (i) national income and (ii) per-capita real income? Mention their limitations also. 3+3+4

অৰ্থনৈতিক উন্নয়ন (i) জাতীয় আয় আৰু (ii) জনমূৰি
প্ৰকৃত আয়েৰে কিদৰে জুখিব পাৰি? ইহঁতৰ সীমাবদ্ধতাও
উল্লেখ কৰিবা।

***

2014

PHILOSOPHY

(General)

Paper : 5.1

Full Marks : 80

Time : 3 hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions*

Answer either in English or in Assamese

1. Answer the following questions : 1×10=10

তলত দিয়া প্রশ্নসমূহৰ উত্তৰ লিখা :

(a) Name one supporter of the
correspondence theory of truth.

সত্যতাৰ সাদৃশ্যবাদ তত্ত্বটো সমৰ্থন কৰা এজন দাৰ্শনিকৰ
নাম লিখা।

(b) What is the yardstick of truth according to the pragmatic theory of truth?

সত্য সম্পর্কে উপযোগিতাবাদ তত্ত্ব অনুসৰি সত্যতাৰ মাপকাঠি কি ?

(c) What is substance according to Spinoza?

স্পিনোজাৰ মতে দ্ৰব্য কি ?

(d) "There is no necessary connection between the cause and the effect." Who said this?

"কাৰণ আৰু কাৰ্যৰ মাজত কোনো অত্যাৱশ্যকীয় সম্পর্ক নাই।" এই কথাৰাৰ কোনে কৈছিল ?

(e) What is material cause according to Aristotle?

এৰিষ্টটলৰ মতে উপাদান কাৰণ কাক বোলে ?

(f) Can the theory of determinism justify ethics?

পৰতন্ত্ৰবাদ বা নিয়তিবাদে নীতিবিজ্ঞান সিদ্ধ কৰিব পাৰেনে ?

(g) Name the trend of contemporary philosophy which advocated the verifiability theory of meaning.

অর্থ সম্পর্কীয় সত্যাপনীয়তা তত্ত্বটো আগবঢ়োৱা সমসাময়িক দৰ্শনৰ মতবাদ বা ধাৰাটোৰ নাম লিখা।

(h) "The cause is the sum total of conditions positive and negative taken together." Who said this?

"কাৰণ হৈছে অনুকূল আৰু প্ৰতিকূল সমূহ উপকাৰণৰ সমষ্টি।" কথাৰাৰ কোনে কৈছিল ?

(i) Name four categories of knowledge.

জ্ঞানৰ চাৰিটা প্ৰবৰ্গৰ নাম লিখা।

(j) Name the contemporary philosophical theory who reject metaphysics.

অধিবিদ্যাক অস্বীকাৰ কৰা সমসাময়িক দাৰ্শনিক মতবাদটোৰ নাম লিখা।

2. Answer the following questions : 2×5=10

তলত দিয়া প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ লিখা :

(a) What is the meaning of coherence theory of truth?

সত্যতাৰ সঙ্গতিবাদ তত্ত্বটোৰ অর্থ কি ?

(4)

(b) What is Hume's view of substance?

দ্রব্য সম্পর্কে হিউমৰ মতবাদটো কি ?

(c) State two features of the theory of indeterminism.

ইচ্ছাৰ স্বাধীনতা সম্পর্কীয় তত্ত্ব স্বতন্ত্রবাদের দুটা বৈশিষ্ট্য উল্লেখ কৰা।

(d) On what ground logical positivists reject metaphysics?

তর্কীয় প্রত্যক্ষবাদীসকলে কি ভিত্তিত পৰাবিদ্যা অস্বীকাৰ কৰিছে ?

(e) "Existence precedes essence." Write the meaning of this expression.

"অস্তিত্ব সত্তাৰ পূৰ্বৱৰ্তী।" এই কথাষাৰৰ অর্থ কি ?

3. Give short answers (any four) : 5×4=20

চমু উত্তৰ দিয়া (যি কোনো চাৰিটা) :

(a) Explain the empiricist view of causation with special reference to Hume.

কাৰণ সম্পর্কে হিউমৰ মতবাদৰ বিশেষ উল্লেখসহ অভিজ্ঞতাবাদী মতবাদ ব্যাখ্যা কৰা।

A15—5000/204

(Continued.)

(5)

(b) Define with example each of the four causes as laid down by Aristotle.

এৰিষ্ট'টলে আগবঢ়োৱা চাৰিবিধ কাৰণৰ উদাহৰণসহ সংজ্ঞা আগবঢ়োৱা।

(c) Explain the distinction between perceptual time and conceptual time.

প্রত্যক্ষগত সময় আৰু ধাৰণাগত সময়ৰ পাৰ্থক্য ব্যাখ্যা কৰা।

(d) Write a short note on the nature of space.

দেশৰ প্রকৃতি সম্পর্কে এটা চমু টোকা লিখা।

(e) State two arguments in support of the theory of determinism as put forward by the supporters of the theory.

পৰতন্ত্রবাদ বা নিয়তিবাদৰ সপক্ষে সমর্থকসকলে আগবঢ়োৱা দুটা যুক্তি উল্লেখ কৰা।

(f) What is existentialism? Name six existential thinkers.

অস্তিত্ববাদ কি ? ছয়জন অস্তিত্ববাদী চিন্তাবিদৰ নাম লিখা।

4. Explain and examine the coherence theory of truth. 10

সত্যতাৰ সংগতিবাদ তত্ত্বটো ব্যাখ্যা কৰি পৰীক্ষা কৰা।

A15—5000/204

(Turn Over)

(6)

Or / অথবা

Explain critically pragmatic theory of truth.

সত্যতাৰ উপযোগিতাবাদ তত্ত্বটোৰ সমালোচনাত্মক ব্যাখ্যা আগবঢ়োৱা।

5. Write an essay on space and time. 10

দেশ আৰু কাল সম্পৰ্কে এখন বচনা লিখা।

Or / অথবা

What is substance? Explain and examine the rationalist views of the nature of substance.

দ্রব্য কি? দ্রব্য সম্পৰ্কে বুদ্ধিবাদী ধাৰণাসমূহ ব্যাখ্যা কৰি পৰীক্ষা কৰা।

6. What is cause? Discuss the different theories of causality. 10

কাৰণ কি? কাৰণ সম্পৰ্কীয় বিভিন্ন তত্ত্বসমূহ আলোচনা কৰা।

Or / অথবা

Compare Hume's and Kant's views of causality.

কাৰণ সম্পৰ্কে হিউম আৰু কান্টৰ মতবাদৰ তুলনা আগবঢ়োৱা।

A15—5000/204

(Continued)

(7)

7. What is indeterminism or freedom of will? Give an outline of the theory. 10

ইচ্ছাৰ স্বতন্ত্রবাদ কি? এই তত্ত্বটোৰ এক বৰ্ণনা আগবঢ়োৱা।

Or / অথবা

What is determinism? What are its weak points?

পৰতন্ত্রবাদ বা নিয়তিবাদ কি? ইয়াৰ দুৰ্বলতাসমূহ কি কি?

***

A15—5000/204

3 (Sem-5) PHL 1

2014

PHILOSOPHY

(General)

Paper : 5.2

(Indian Philosophy-II)

Full Marks : 80

Time : 3 hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions*

Answer **all** questions

Answer either in English or in Assamese

1. Answer/Choose the correct answer/Fill in the
blanks of the following : 1×10=10

তলৰ প্ৰশ্নবোৰৰ উত্তৰ দিয়া/শুদ্ধ উত্তৰ বাচি উলিওৱা/খালী ঠাই
পূৰণ কৰা :

- (a) Gautama is the author of *Nyaya-Sutra*. Is
it true?

গৌতম 'ন্যায়-সূত্ৰ'ৰ প্ৰণেতা। ই সত্যনে?

(b) How many Pramāṇas are there in Nyaya philosophy?

ন্যায় দৰ্শনৰ মতে প্ৰমাণ কেই প্ৰকাৰৰ ?

(c) The founder of Vaisheshika philosophy is —.

বৈশেষিক দৰ্শনৰ প্ৰবৰ্তকজনৰ নাম — ।

(d) Does Yoga philosophy accept the existence of God?

যোগ দৰ্শনে ঈশ্বৰৰ অস্তিত্ব স্বীকাৰ কৰেনে ?

(e) Who is the founder of Samkhya philosophy?

সাংখ্য দৰ্শনৰ প্ৰবৰ্তক কোন ?

(f) What is the root cause of the world of objects in Samkhya philosophy?

সাংখ্য দৰ্শনৰ মতে জগতৰ মূল কাৰণ কি ?

(g) Samkhya theory of Evolution is mechanical/teleological.

সাংখ্য দৰ্শনৰ ক্ৰমবিকাশবাদ যান্ত্ৰিক/উদ্দেশ্যমূলক ।

(h) According to Samkara, the world is a creation of —.

শংকৰাচাৰ্যৰ মতে জগত — ৰ সৃষ্টি ।

(i) "In Samkara's philosophy Brahman and Atman are different." Is it true?

“শংকৰাচাৰ্যৰ দৰ্শনত ব্ৰহ্ম আৰু আত্মা ভিন্ন ।” কথাষাৰ সত্যনে ?

(j) How is Ramanuja's Vedanta known as?

ৰামানুজৰ বেদান্ত দৰ্শনক কি নামেৰে জনা যায় ?

2. Give short answers :

2×5=10

চমু উত্তৰ দিয়া :

(a) What do you mean by Purvavat Anumana?

পূৰ্বৰং অনুমান বুলিলে কি বুজা ?

(b) What is called Dravya or Substance in Vaisheshika philosophy?

বৈশেষিক দৰ্শনত দ্ৰব্য কাক বোলে ?

(4)

(c) What are the first two evolutes of Samkhya theory of Evolution?

সাংখ্য দৰ্শনৰ ক্ৰমবিকাশ তত্ত্বৰ প্ৰথম উপাদান দুটা কি কি ?

(d) What is called Chittavritti in Yoga philosophy?

যোগ দৰ্শনত চিত্তবৃত্তি কাক বোলে ?

(e) Why is Samkara's Vedanta said to be Advaita Vedanta?

শংকৰাচাৰ্যৰ বেদান্তক কিয় অদ্বৈত বেদান্ত বোলা হয় ?

3. Give answers (any four) :

5×4=20

উত্তৰ দিয়া (যি কোনো চাৰিটা) :

(a) Write down about the five-membered syllogisms of Nyaya philosophy.

ন্যায় দৰ্শনৰ পঞ্চ অৱয়বী অনুমানৰ বিষয়ে লিখা।

(b) Explain the Samkhya concept of the plurality of selves.

সাংখ্য দৰ্শনৰ বহু পুৰুষবাদ মতবাদটো ব্যাখ্যা কৰা।

(5)

(c) Write a short note on the five kinds of sufferings in Yoga philosophy.

যোগ দৰ্শনৰ পাঁচ প্ৰকাৰৰ ক্ৰেশৰ বিষয়ে এটি চমু টোকা লিখা।

(d) Write briefly on Samkara's Nirguna Brahman and Saguna Brahman.

শংকৰাচাৰ্যৰ নিৰ্গুণ ব্ৰহ্ম আৰু সগুণ ব্ৰহ্মৰ বিষয়ে চমুকৈ লিখা।

(e) Explain Ramanuja's conception of Brahman.

ৰামানুজৰ ব্ৰহ্ম সম্পৰ্কে ধাৰণা ব্যাখ্যা কৰা।

4. What is Alaukika Pratyaksha in Nyaya philosophy? Explain the various kinds of Alaukika Pratyaksha. 4+6=10

ন্যায় দৰ্শনৰ অলৌকিক প্ৰত্যক্ষ বুলিলে কি বুজা? বিভিন্ন প্ৰকাৰ অলৌকিক প্ৰত্যক্ষৰ বৰ্ণনা দিয়া।

Or / নাইবা

What is called Vyapti in Nyaya philosophy? Explain the method of establishing Vyapti. 2+8=10

ন্যায় দৰ্শনত ব্যাপ্তি কাক বোলে? ব্যাপ্তি কি পদ্ধতিৰে প্ৰতিষ্ঠা কৰা হয়, ব্যাখ্যা কৰা।

(6)

5. What is Abhaya in Vaisheshika philosophy?
Explain and illustrate different forms of
Abhava. 2+8=10

বৈশেষিক দৰ্শনত অভাৱ কি ? উপযুক্ত উদাহৰণৰ সহায়ত
অভাৱৰ বিভিন্ন প্ৰকাৰ সম্বন্ধে আলোচনা কৰা।

Or / নাইবা

Give a brief account of the different forms of
Dravya in Vaisheshika philosophy. 10

বৈশেষিক দৰ্শনৰ বিভিন্ন প্ৰকাৰ দ্ৰব্যৰ এক চমু বৰ্ণনা দিয়া।

6. Discuss the arguments for the existence of
Prakriti in Samkhya philosophy. 10

সাংখ্য দৰ্শনৰ প্ৰকৃতিৰ অস্তিত্ব সম্পৰ্কীয় যুক্তিসমূহৰ আলোচনা
আগবঢ়োৱা।

Or / নাইবা

Explain Samkhya theory of Evolution.

সাংখ্য দৰ্শনৰ জগতৰ ক্ৰমবিকাশ তত্ত্বটো ব্যাখ্যা কৰা।

7. Explain fully Samkara's doctrine of Maya. 10

শংকৰাচাৰ্যৰ মায়াবাদ বিশদভাৱে আলোচনা কৰা।

(7)

Or / নাইবা

Discuss the seven-fold objections of
Ramanuja against Samkara's doctrine of
Maya.

শংকৰাচাৰ্যৰ মায়াবাদৰ বিৰুদ্ধে ৰামানুজে আগবঢ়োৱা সাতোটা
যুক্তি আলোচনা কৰা।

***

2014

ASSAMESE

(Elective)

Paper : 5.1

(Asomiya Kabita)

Full Marks : 80

Time : 3 hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions*

১। এটা শব্দ বা বাক্যত উত্তৰ দিয়া : ১×১০=১০

- (ক) চৰ্য়াপদৰ ভাষাক কি ভাষা বুলি কোৱা হয় ?
- (খ) অসমীয়া সাহিত্যত মহাভাৰতীয়-কবিকপে প্ৰসিদ্ধ কবিজনা কোন ?
- (গ) বিশ্বেশ্বৰ বৈদ্যায়িগৰ 'ৰংপুৰ নগৰৰ বৰ্ণনা' নামৰ কাব্যাংশ কোনখন বুৰঞ্জীৰ পুৰা লোৱা হৈছে ?
- (ঘ) বঘুনাথ চৌধাৰীৰ কথা-কবিতাসমূহ কোনখন পুথিত সন্নিবিষ্ট হৈছে ?
- (ঙ) নলিনীবালা দেৱীৰ কোনখন কবিতা-পুথি আধ্যাত্মিকতাৰ উজ্জ্বল নিদৰ্শন বুলি ক'ব পাৰি ?

- (চ) নৱকান্ত বৰুৱাৰ প্ৰথম কবিতা-পুথি 'হে অৰণ্য হে মহানগৰ' কোন চনত প্ৰথম প্ৰকাশ পাইছিল ?
- (ছ) নিৰ্মলপ্ৰভা বৰদলৈৰ আত্মজীৱনীখনৰ নাম কি ?
- (জ) 'নন্দোৎসৱ' কবিতাটিৰ আধাৰগ্ৰন্থ কি ?
- (ঝ) কোনখন কাব্যগ্ৰন্থৰ বাবে কবি যতীন্দ্ৰনাথ দুৱৰাই সাহিত্য অকাডেমী বঁটা লাভ কৰিছিল ?
- (ঞ) অসমীয়া আধুনিক কবিতাৰ জন্মদাতা কোন ?

২। চমুকৈ উত্তৰ দিয়া :

২×৫=১০

- (ক) "কাজা তৰুৱাৰ পঞ্চ বি ডাল ।
চঞ্চল চীএ পইঠো কাৰ্ল ॥"
ইয়াত থকা 'কাজা' আৰু 'চীএ' শব্দ দুটি কি কি অৰ্থ প্ৰকাশ কৰিছে, লিখা ।
- (খ) শ্ৰীধৰ কন্দলি ৰচিত 'কাণখোৱা' কবিতাটিত শ্ৰীকৃষ্ণৰ কোন দুটি ৰূপ প্ৰকাশ পাইছে ?
- (গ) 'ৰংপুৰ-নগৰৰ বৰ্ণনা' কাব্যগ্ৰন্থত আহোম ৰজাদিনীয়া কোনটো ঘৰ আৰু পুখুৰীৰ নাম উল্লেখ আছে, লিখা ।
- (ঘ) "মায়া ভাওজুৰি মায়াৱীসকলে
লগাব ডিঙিত ফাঁহি ?"
এই কাব্যগ্ৰন্থ কোনটো কবিতাৰ ? ইয়াত মায়াৱী কোন ?
- (ঙ) 'দ্রৌপদী' কবিতাত দ্রৌপদীয়ে কি সত্যৰ সহজ স্বীকাৰ কৰি গৈছে ?

৩। যি কোনো চাৰিটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ লিখা :

৫×৪=২০

- (ক) শ্ৰীকৃষ্ণ জন্মৰ বতৰা পাই গোপ-গোপীসকলে নিজকে কেনেদৰে সাজি-কাচি নন্দৰ গৃহলৈ গৈছিল, 'নন্দোৎসৱ' কবিতাটিৰ আধাৰত বৰ্ণনা কৰা ।
- (খ) "কৈলাসকে গৈলা যথা আছে উমাপতি ।
চিত্ৰলেখা হৰকে কৰিলা বহু তুতি ॥"
কবিতাফাঁকিৰ অন্তৰালত থকা কথাখিনি বুজাই লিখা ।
- (গ) নলিনীবালা দেৱীৰ 'পৰম তৃষ্ণা' কবিতাটিত অতীন্দ্ৰিয়বাদী ভাৱধাৰা কেনেদৰে প্ৰকাশ পাইছে, চমুকৈ আলোচনা কৰা ।
- (ঘ) অসমীয়া কাব্য-সাহিত্যত দেৱকান্ত বৰুৱাক কি কাৰণে যুগ-সন্ধিৰ কবি বুলি কোৱা হয় ? 'আমি দুৱাৰ মুকলি কৰোঁ' কবিতাটিৰ আলমত বুজাই লিখা ।
- (ঙ) কবি নিৰ্মলপ্ৰভা বৰদলৈৰ 'দ্রৌপদী' কবিতাটোৰ মাজেৰে নাৰী-মনস্তত্ত্ব কেনেদৰে প্ৰকাশ পাইছে, আলোচনা কৰা ।
- (চ) যতীন্দ্ৰনাথ দুৱৰাৰ 'সোণোৱালী দেশ' কবিতাত প্ৰতীকৰ ব্যৱহাৰ সম্পৰ্কে কি জানা, লিখা ।
- (ছ) 'ধৃতৰাষ্ট্ৰ-বিদূৰ সংবাদ'ত বিদূৰে ধৃতৰাষ্ট্ৰক কি কি উপদেশ দিছিল, উল্লেখ কৰা ।
- (জ) পুৰণি অসমীয়া কবিতা আৰু আধুনিক অসমীয়া কবিতাৰ মাজত থকা পাৰ্থক্যসমূহ খুলমূলভাৱে ব্যাখ্যা কৰা ।

8। যি কোনো চাৰিটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ দিয়া :

১০×৪=৪০

- (ক) লুইপাদৰ চমু পৰিচয় দি তেওঁৰ বচিত ১নং চৰ্যাগীতটিৰ মূলভাৱ লিখা।
- (খ) বাম সৰস্বতীৰ ‘ধৃতৰাষ্ট্ৰ-বিদূৰ সংবাদ’ কবিতাটিত ধৃতৰাষ্ট্ৰ আৰু বিদূৰ চৰিত্ৰ দুটি কেনে ৰূপত ফুটি উঠিছে, আলোচনা কৰা।
- (গ) বঘুনাথ চৌধাৰীৰ ‘কেতেকী’ কবিতাটো ৰোমান্টিক কবিতা হিচাপে বিচাৰ কৰি এটি আলোচনা যুগুত কৰা।
- (ঘ) যতীন্দ্ৰনাথ দুৱৰাৰ ‘সোণোৱালী দেশ’ নামৰ কবিতাটিত কবিগৰাকীৰ কেনে ধৰণৰ মনোভাৱ ফুটি উঠিছে, এটি আলোচনা যুগুত কৰা।
- (ঙ) নৱকান্ত বৰুৱাৰ ‘পলস’ কবিতাটিৰ ভাৱাৰ্থ মুকলি কৰি ইয়াত ব্যৱহাৰ হোৱা প্ৰতীক আৰু চিত্ৰকল্প সম্পৰ্কে এটি আলোচনা আগবঢ়োৱা।
- (চ) ৰোমান্টিক কবিতা আৰু সাম্প্ৰতিক কবিতাৰ মাজত থকা পাৰ্থক্যবোৰ ফঁহিয়াই এটি নিবন্ধ যুগুত কৰা।
- (ছ) ‘চিত্ৰলেখাৰ পট নিৰ্মাণ’ কবিতাৰ আধাৰত চিত্ৰলেখাই কিদৰে মায়াবিদ্যা দেখুৱাইছিল, আলোচনা কৰি দেখুওৱা।
- (জ) কাহ্নপাদৰ ১নং চৰ্যাগীতটিৰ মূলভাৱ আলোচনা কৰি চৰ্যাগীতটিৰ কবি-পৰিচয় দিবৰ যত্ন কৰা।

***

2014

ASSAMESE

(Elective)

Paper : 5.2

(Asomiya Natak)

Full Marks : 80

Time : 3 hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions

১। এটা বাক্যত উত্তৰ দিয়া :

১×১০=১০

- (ক) মহাপুৰুষ শংকৰদেৱৰ নাটসমূহৰ ভিতৰত কোনখন নাটকক নাট্যধৰ্মত শ্ৰেষ্ঠ বুলিব পাৰি ?
- (খ) প্ৰথম অসমীয়া ৰামায়ণী নাটখনৰ নাম লিখা।
- (গ) কাৰ অনুৰোধত মহাপুৰুষ শংকৰদেৱে ‘ৰামবিজয়’ নাটখন ৰচনা কৰিছিল ?
- (ঘ) জ্যোতিপ্ৰসাদ আগৰৱালাই ৰচনা কৰা এখন কাব্যধৰ্মী নাটকৰ নাম লিখা।
- (ঙ) “সঁ নোহোৱা হৈছেতো। বাগৰি-বাগৰি এইখিনি ওলাইছহি। সৰু মুখত বৰ কথা ভাল নহয় দেইবা, বুজিছ ?” কথাৰ কোনে কৈছিল ?

- (চ) চন্দ্ৰ মহাজনৰ মহৰীজনৰ নাম কি ?
- (ছ) “লৈছিলোঁ, দৈৱকীৰ খোজ-খবৰ বহুত লৈছিলোঁ।”
দৈৱকী কোন ?
- (জ) বামচন্দ্ৰক আনিবলৈ যোৱা ঋষিগৰাকীৰ নাম কি ?
- (ঝ) আগৰৱালাদেৱৰ দ্বাৰা ৰচিত নাটৰ সংখ্যা কিমান ?
- (ঞ) জগন্নাথ পত্নীৰ নাম কি ?

২। চমুকৈ উত্তৰ দিয়া :

২×৫=১০

- (ক) শংকৰদেৱে অংকীয়া নাট ৰচনা কৰাৰ আগতে অসমত
প্ৰচলিত দুটা লোক-নাট্যানুষ্ঠানৰ নাম লিখা।
- (খ) বামচন্দ্ৰই সিদ্ধাশ্ৰমত সুকলমে যন্ত্ৰ সমাপনৰ কাৰণে কোন
কোন ৰাক্ষসক বধ কৰিছিল ?
- (গ) “‘চুপ থাক, চুপ থাক’ নহ’লে পিষ্টলৰ গুলিৰে কলিজা
উৰুৱাই দিম।” কথাৰ কোনে, কাক কৈছিল ?
- (ঘ) লহতীয়া আৰু কুনকী কি ?
- (ঙ) লভিতাৰ দুগৰাকী ৰাক্ষসীৰ নাম লিখা।

৩। যি কোনো চাৰিটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ কৰিবোঁ :

৫×৪=২০

- (ক) “হে ঋষিৰাজ, ওহি বালক দুহু অজুত মধুৰ মুৰ্তি দেখি
পৰম আনন্দ ভেলোঁ। কাহেৰ কুমাৰ, কিবা দেৱ, কিবা
মনুষ্য হামু বুজয়ে নাপাৰি।” এই কথাখিনি কোনে,
কাক, কিয় কৈছিল, বুজাই লিখা।

- (খ) ‘লভিতা’ নাটকত অংকিত ইলাহী বকছ চৰিত্ৰটোৰ বিষয়ে
লিখা।
- (গ) “তহঁত বিপদে পালাব খুজিছ? গাহৰি, কুকুৰাৰ মতন
গড়ালে সোমাই নাথাকিবি। হাতে হাত লগা! বুকু ডাঠ
কৰ, তহঁতক যি অন্যায়ে কৰিছে প্ৰতিবাদ কৰ, অন্যায়ে
মানি নল’বি।” কথাখিনি ‘মাদল’ নাটকত কোনে, কি
প্ৰসঙ্গত কৈছিল, বুজাই লিখা।
- (ঘ) ‘হাতী আৰু ফান্দী’ নাটকত অংকিত পমী চৰিত্ৰটোৰ
মাজেদি শোষণৰ বিৰুদ্ধে নাৰী মনৰ স্বকীয় অভিব্যক্তি
কিদৰে প্ৰকাশ পাইছে, চমুকৈ লিখা।
- (ঙ) “আজি-কালিৰ ডেকা ল’ৰা। আজি-কালি উপজিছা,
সেই বুলিয়েইনে? অকল আজি-কালি উপজিলেই আজি-
কালিৰ ল’ৰা হ’ব নোৱাৰি। তোমাৰ মনটো আজিৰ
দিনতো আজি দুকুৰি বছৰ আগৰ ডেকাৰ দৰে।”
কথাখিনিৰ তাৎপৰ্য বিচাৰ কৰা।
- (চ) ৰাম গোস্বামীৰ ‘মাদল’ নাটখনৰ বিক্ৰম চৰিত্ৰটোৰ বিষয়ে
লিখা।

৪। যি কোনো চাৰিটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ কৰিবোঁ :

১০×৪=৪০

- (ক) “অংকীয়া ভাওনাৰ আৰ্হি সংস্কৃত নাটক হ’লেও
ৰচনাৰীতি আৰু অভিনয়-কৌশল বহু পৰিমাণে স্বতন্ত্ৰ।”
এই কথাৰ আলোচনা কৰা।
- (খ) ‘ৰামবিজয়’ নাটৰ ৰস সম্পৰ্কে এটি নিবন্ধ যুগুত কৰা।
- (গ) “‘লভিতা’ আদৰ্শমূলক- অসমীয়া ছোৱালীৰ চৰিত্ৰ
নহয়।” এই উক্তিৰ আধাৰত লভিতা চৰিত্ৰটি আলোচনা
কৰা।

- (घ) ज्योतिप्रसाद आगबरालाई गतानुगतिक नाट्य-बीतिर पवा केनेदरे आँतबि आहिछे, 'लडिता' नाटकब आधारत बिचार कर्बा ।
- (ङ) 'मादल' नाटकब पठडूमि कि ? नाटकखनत चबित्र रूपायणत नाट्यकार किमानदूब सफल हँछे, बिचार कर्बा ।
- (च) 'हाती आरु फादी' नाटकब काहिनीतागब माजेदि समसामयिक समाजब अर्थनैतिक, सामाजिक आरु शैक्षिक दिशब चित्र केनेदरे अथकित हँछे, आलोचना कर्बा ।
- (छ) 'मादल' नाटकखनब माजेबे नाट्यकारे श्रेणीसंग्रामब छबिखन किदरे दाङ्गि धबिछे, आलोचना कर्बा ।

***

2014

NEPALI
(Elective)

Paper : 5.1

Full Marks : 80

Time : 3 hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions*

1. अति संक्षेपमा उत्तर दिनुहोस् : 1×10=10
- (क) पवित्रा कुन कथाकी नायिका हुन्?
- (ख) भैरव अर्यालले लेखेको पाठ्य निबन्ध कुन हो?
- (ग) 'माछाको मोल' कथाको प्रमुख पात्रको नाउँ लेख्नुहोस्।
- (घ) 'गोर्खा लियोनिडस' भन्ने उपाधि कसले पाएको थियो?
- (ङ) "कलामा उत्तम जीवन छ, उत्तम जीवनमा कला छ र सृजनानै सभ्यताको ताजा मुहार हो।" यो कस्को उक्ति हो?
- (च) निबन्धकार रामलाल अधिकारीको जन्म कहाँ भएको थियो?
- (छ) 'किपट' कथाका लेखक वा कथाकार को हुन्?

- (ज) 'तारापुञ्ज : अन्धाको ब्रेल' निबन्धका निबन्धकारको नाउँ लेख्नुहोस्।
- (झ) "संसारमा मानिसले धेरै-धेरै चिन्ता गरेका छन् अनि ती चिन्ताहरू पोखेका छन् विशेष गरेर कितापका रूपमा।" उक्त उक्ति कुन पाठबाट उद्धृत गरिएको हो?
- (ञ) कथाकार गुरुप्रसाद मैनालीको पाठ्यकथाको नाउँ लेख्नुहोस्।

2. संक्षेपमा उत्तर लेख्नुहोस् : 2×5=10

- (क) 'तगारो' भनेको के हो?
- (ख) कलाको उत्पत्ति कहाँबाट हुन्छ?
- (ग) 'स्पेस-बार' भनेको के हो?
- (घ) पढेको मूर्ख कसलाई भनिन्छ?
- (ङ) केशवदेवको हुन्?

3. कुनै चारवटा प्रश्नको उत्तर लेख्नुहोस् : 5×4=20

- (क) "टाउको भकुन्डोजस्तो होइन, मलाई त अरिञ्जालको गोलोजस्तो लाग्छ।" यस उक्तिको तात्पर्य बुझाउनुहोस्।
- (ख) निबन्धकार देवकोटाको विचारमा काल्पनिक सत्य कस्तो हुन्छ?
- (ग) कथाकार गोविन्द गोठालेको 'लक्ष्मीपूजा' कथामा वर्णित प्रमुख चरित्रको चरित्राङ्कन गर्नुहोस्।

- (घ) 'मुँगाको चोलो' कथाको नायक रनेको मातृभक्तिप्रति आफ्नो मन्तव्य प्रस्तुत गर्नुहोस्।
- (ङ) 'शहीद' कथामा को शहीद भएको वर्णन गरिएको छ? बुझाएर लेख्नुहोस्।
- (च) 'पवित्रा' कथाकी नायिकाको चरित्र चित्रण गर्नुहोस्।

4. कुनै चार प्रश्नको उत्तर लेख्नुहोस् : 10×4=40

- (क) नेपाली कथा साहित्यमा कथाकार गुरुप्रसाद मैनालीको के-कस्तो अवदान रहेको छ? चर्चा गर्नुहोस्।
- (ख) 'कला र जीवन' निबन्धका आधारमा निबन्धकार लक्ष्मीप्रसाद देवकोटाको निबन्धकारिता प्रस्ट्याउनुहोस्।
- (ग) कथा-तत्त्वका आधारमा 'पवित्रा' कथाको मूल्याङ्कन गर्नुहोस्।
- (घ) 'क्रिपट' कथाको आधारमा कथाकारको कथाकारिताको निर्व्याल गर्नुहोस्।
- (ङ) 'तगारो' निबन्धको समीक्षा गर्नुहोस्।
- (च) 'तारापुञ्ज : अन्धाको ब्रेल' निबन्धका निबन्धकारको निबन्धकारिताबारे छल-फल गर्नुहोस्।
- (छ) 'माछाको मोल' कथाको नायकको चरित्राङ्कन गर्नुहोस्।
- (ज) 'वीरगतिको धोको' निबन्धको समीक्षा गर्नुहोस्।

★ ★ ★

2014

NEPALI
(Elective)

Paper : 5-2

Full Marks : 80

Time : 3 hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions*

1. उत्तर दिनुहोस् : 1×10=10
- (क) 'अनुराधा' उपन्यासमा प्रमुख पुरुष पात्र को हो?
- (ख) गुमान सिंहको बाबुको नाम के हो?
- (ग) अनुराधाको घर कहाँ हो?
- (घ) 'अनुराधा' उपन्यासमा हरि को हो?
- (ङ) कोमलमानले अनुराधालाई पहिलोपल्ट कस्तो अवस्थामा भेटेका थिए?
- (च) 'ब्रह्मपुत्रको छेउछाउ' उपन्यासमा गेहनाथ उपाध्याय को हो?
- (छ) जुरेलीका पतिको नाम के हो?
- (ज) 'ब्रह्मपुत्रको छेउछाउ' उपन्यासमा विष्णुबाबु को हो?

(2)

- (झ) सूर्यप्रसाद के काम गर्दथे?
(ञ) 'ब्रह्मपुत्रको छेउछाउ' उपन्यासको पहिलो प्रकाशन मिति कति हो?

2. छोटो उत्तर दिनुहोस् : $2 \times 5 = 10$

- (क) मैले उनको त्यस्तो उद्विग्नता देखेर बिस्तारै भनें, "मलाई त लाग्छ, अब तपाईं बौहलाउनुहुन्न।" यो वाक्य कसले कोसँग भनेको हो?
(ख) 'अनुराधा' उपन्यासमा उल्लेख गरिएको कुकुरको नाम के हो र यो कुन जातको कुकुर हो?
(ग) कसले कसलाई राँचीमा दुई महिना जति राखेको थियो?
(घ) "गुमानेलाई ऋणमुक्त पारिदिनुहोस् उसलाई म लान्छु।" यो वाक्य कसले कोसँग भनेको हो?
(ङ) उपन्यासकार लीलबहादुर छेत्रीका 'ब्रह्मपुत्रको छेउछाउ'-भन्दा पहिला लेखिएका दुई उपन्यासको नाम लेख्नुहोस्।

3. कुनै चार प्रश्नको उत्तर दिनुहोस् : $5 \times 4 = 20$

- (क) सप्रसन्न व्याख्या गर्नुहोस् :
"मूर्च्छाविस्थामा तपाईंले मलाई यहाँ उठाएर नल्याउनुभएको भए, सायद मेरो मृत्यु कुनै पाटी वा कतै सडकमा भइसकेको हुन्थ्यो र स्याल-गिद्धले लुछेर मलाई खाइसकेका हुन्थे।"

अथवा

मलाई अंचानक लाग्यो—बौहलाउन त फेरि बहुलाइनन!
मैले भनें, "म अनुराधा, म कोमलमान।"

A15—400/122

(Continued)

(3)

- (ख) "तपाईंलाई कतै जानु छ भने जानोस्। हरिदाइले मेरो निम्ति कष्ट उठाउँछ। हरिदाइ हुन्न?" यो वाक्य कसले, कोसँग र के प्रसन्नमा भनेको हो?
(ग) उपन्यासमा पाइने मुख्य तत्त्वहरू के-के हुन्? कुनै एक माथि टिप्पणी लेख्नुहोस्।
(घ) उपन्यासकार लीलबहादुर छेत्रीको छोटो परिचय दिनुहोस्।
(ङ) 'ब्रह्मपुत्रको छेउछाउ' उपन्यासको कथावस्तु छोटकरीमा लेख्नुहोस्।
(च) सप्रसन्न व्याख्या गर्नुहोस् :

गुमानेलाई टेक्सीमा हाली, हेडमास्टर, टोपे र तीन-चारजना केटाहरू तेजपुरतिर लान्छन्। तेजपुर सिभिल (सरकारी) अस्पताल पुन्याएर गुमानेलाई भर्ती गरेपछि उसको चिकित्साको बाटो हेर्छन सवैजना।

अथवा

"तिम्रा त दुवैहातमा लड्छु छुन। बिहे नहुञ्जेल कलेज पढ्छ्यौ, कलेजबाट उम्कने बित्तिकै ठूलो घरानामा बिहे भएर रानी बनी राज गर्नेछ्यौ।"

4. कुनै चार प्रश्नको उत्तर दिनुहोस् : $10 \times 4 = 40$

- (क) 'अनुराधा' उपन्यासकी मूल नायिका अनुराधा विद्रोहिणी नारीको रूपमा देखा परेका कारणहरू देखाउनुहोस्।
(ख) कोमलमानको चरित्र चित्रण गर्नुहोस्।
(ग) आधुनिक नेपाली उपन्यास जगतमा उपन्यासकार विजय मल्लको स्थान निर्धारण गर्दै उनको 'अनुराधा' उपन्यासमा देखिएको मनोवैज्ञानिकता-बारे प्रकाश पार्नुहोस्।

A15—400/122

(Turn Over)

- (ঘ) ক্রমলমানমা দেখা পেরা মানবতাবাদী ভাবনাহরুকের
চিত্র প্রস্তুত গর্নুহোসু।
- (ঙ) 'ব্রহ্মপুত্রকো ছেউছাউ' উপন্যাসলাই ঔপন্যাসিক তত্বকা
আধারমা ছলফল গর্নুহোসু।
- (চ) মালতীকো চরিত্র চিত্রণ গর্নুহোসু।
- (ছ) উপন্যাসকার লীলবহাদুর ছেত্রীলাই সফল উপন্যাসকারকা
রুপমা কেলাএর হের্নুহোসু।
- (জ) কাকতী বাবুকো সমন্বয়াত্মক ভাবনা-বারিমা এউটা লেখ
লেজুহোসু।

***

2 0 1 4

BENGALI
(Elective)

Paper : 5.1

Full Marks : 80

Time : 3 hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions*

- ১। অতি সংক্ষিপ্ত উত্তর দাও : ১×১০=১০
- (ক) ও ; আ ; ই ; ঐ । এর মধ্যে সংবৃত স্বরক্ষনি কোনটি ?
- (খ) ষ ; র ; গ ; ল । এর মধ্যে স্পৃষ্টব্যাঞ্জন কোনটি ?
- (গ) অভিশ্রুতির একটি উদাহরণ দাও ।
- (ঘ) স্বরসংগতির একটি উদাহরণ দাও ।
- (ঙ) শব্দার্থ পরিবর্তনে অর্থসংক্রমের একটি উদাহরণ দাও ।
- (চ) “দিদি আসুন ময়দা ঠাসুন আজকে রবিবার”
চরণটি কোন্ ছন্দে রচিত ?
- (ছ) ক্ষনিপ্রধান ছন্দের লয় কী ?
- (জ) উৎপ্রেক্ষা অলংকারের একটি উদাহরণ দাও ।

(2)

- (ক) “চোখে চোখে কথা নয় গো; বন্ধু, আগুনে আগুনে কথা।” কোন্ অলংকারের উদাহরণ ?
- (ঞ) “পাহিয়া চরণতরি তরি ভবে আশা।” কোন্ অলংকারের উদাহরণ ?

২। প্রশ্নানুযায়ী সংক্ষিপ্ত উত্তর দাও :

২×৫=:

- (ক) উদাহরণসহ সংজ্ঞা নির্দেশ করো : সমীভবন
- (খ) বাংলা ভাষার দুটি উপভাষার নাম লেখো।
- (গ) বাংলা শব্দভাণ্ডারে গৃহীত দুটি ফারসি শব্দের উদাহরণ দাও।
- (ঘ) ছেদ ও যতির পার্থক্য নির্দেশ করো।
- (ঙ) “তোমাদেরে তবে বাঁশরী করিয়া বাজাইব বনমাঝে।” কারণ নির্দেশ করে অলংকারের নাম লেখো।

৩। যে কোনো চারটি প্রশ্নের উত্তর দাও :

৫×৪=:

- (ক) স্বরসঙ্গতি এবং অপিনিহিতির মধ্যে সংজ্ঞা ও উদাহরণসহ পার্থক্য নির্দেশ করো।
- (খ) সমরূপ শব্দ ও সমধ্বনি শব্দ বলতে কী বোঝ ? উদাহরণসহ বিশদ করো।
- (গ) বাংলা ভাষার চলিত রীতি বলতে কী বোঝ ? সাধু রীতির সঙ্গে এর পার্থক্য উদাহরণসহ নির্দেশ করো।

(3)

(ঘ) ছন্দোলিপি প্রস্তুত করো :

“ভূতের মতন চেহারা যেমন নির্বোধ অতি ঘোর—
যা-কিছু হারায় গিমি বলেন, কেঁটা বেটাই চোর।”

(ঙ) ছন্দোলিপি প্রস্তুত করো :

“বীর্ষ দেহ তোমার চরণে পাতি শির,
অহনিশি আপনারে রাখিবারে স্থির।”

(চ) উদাহরণসহ সংজ্ঞা নির্দেশ করে পার্থক্য দেখাও :

সন্দেহ এবং অপহুতি

৪। ক—গুচ্ছ, খ—গুচ্ছ এবং গ—গুচ্ছ ; প্রতি গুচ্ছ থেকে অন্তত একটি করে মোট চারটি প্রশ্নের উত্তর দাও : ১০×৪=৪০

ক—গুচ্ছ

- (ক) প্রাচীন বাংলার লক্ষণগুলো উদাহরণসহ বিবৃত করো।
- (খ) তত্ত্ব শব্দ বলতে কী বোঝ ? বাংলা শব্দভাণ্ডার থেকে বিভিন্ন প্রকার তত্ত্ব শব্দের উদাহরণ দিয়ে বিষয়টি বিশদ করো।
- (গ) যথেষ্ট পরিমাণ উদাহরণসহ শব্দার্থ-পরিবর্তনের ত্রিধারা সম্পর্কে আলোকপাত করো।
- (ঘ) বাংলা ভাষা যে প্রাচীন ভারতীয় আৰ্যভাষা থেকে বিভিন্ন স্তর অতিক্রম করে বিবর্তিত হয়ে এসেছে তা যুক্তিসহ প্রমাণ করো।

(4)

খ—গুচ্ছ

- (ক) তানপ্রধান ছন্দের সঙ্গে ক্ষনিপ্রধান ছন্দের পার্থক্যগুলো উদাহরণসহ নির্দেশ করো।
- (খ) বাংলা তিন প্রকার ছন্দে পর্ব-বিভাজন ও মাত্রাবিচারের পার্থক্য উদাহরণসহ নির্দেশ করো।

গ—গুচ্ছ

- (ক) রূপক অলংকারের শ্রেণিবিন্যাস করে উদাহরণসহ প্রতিটি বিভাগের পরিচয় দাও।
- (খ) অলংকারকে শব্দালংকার এবং অর্থালংকার ভেদে বিভাজনের যৌক্তিকতা উদাহরণসহ আলোচনা করো।

***

3 (Sem-5) BEN L 2

2 0 1 4

BENGALI

(Elective)

Paper : 5.2

Full Marks : 80

Time : 3 hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions

ক—বিভাগ, খ—বিভাগ এবং গ—বিভাগ ; তিনটি বিভাগের যে কোনো একটির উত্তর দাও।

ক—বিভাগ

১। অতি সংক্ষিপ্ত উত্তর দাও : ১×১০=১০

(ক) রমার বাবার নাম কী?

(খ) “আজকের দিনটা আমার নিন্দা-সুখ্যাতির বাইরে।”
বক্তা কে?

(গ) রমেশের মা রমাকে কী নামে ডাকতেন?

(ঘ) রমেশের কত দিনের কারাবাস হয়েছিল?

(ঙ) ভৈরবের বড়ো মেয়ের নাম কী?

(চ) ললিতা নিতাইকে কী নামে ডাকত?

- (ছ) 'কবি' উপন্যাসে কটি পরিচ্ছেদ আছে ?
- (জ) "ব্রাহ্মণ বংশের মূর্খ বলীবর্দ অপেক্ষা কপি অনেক ভাল রাজন।" 'বলীবর্দ' কী ?
- (ঝ) গৌর বীরবংশী কত বছর আন্দামানে দণ্ড ভোগ করেছিল ?
- (ঞ) রাজালাল কী কাজ করে ?

২। সংক্ষিপ্ত উত্তর দাও : $২ \times ৫ = ১০$

- (ক) "মায়ের দুধ খেয়েছিল বটে ছোটবাবু! লাঠি ধরলে বটে!" বক্তা কে? 'ছোটবাবু'র নাম কী ?
- (খ) দীনু ভট্টাচার্যর পুত্র ও কন্যার নাম কী ?
- (গ) বেণী ঘোষালের খুড়-স্বশুরের নাম কী? তিনি কোথায় থাকেন ?
- (ঘ) "তোমার নাম দিয়েছি কয়লা মাণিক।" কে, কাকে একথা বলেছে ?
- (ঙ) "উভয়েরই দুঃখপীতি মার্জারের মত।" কাদের কথা বলা হয়েছে ?

৩। যে কোনো চারটি প্রশ্নের উত্তর দাও : $৫ \times ৪ = ২০$

- (ক) 'পল্লীসমাজ' উপন্যাসের ধর্মদাস চরিত্রটি আলোচনা করো।
- (খ) জলার বাঁধ সংক্রান্ত বিবাদের বর্ণনা দাও।
- (গ) "পৃথিবীতে ভাল করবার ভার যে কেউ নিজের ওপর নিয়েচে চিরদিনই তার শত্রু-সংখ্যা বেড়ে উঠেছে।" সপ্রসঙ্গ ব্যাখ্যা করো।

- (ঘ) 'কবি' উপন্যাসের রাজালালের স্ত্রীর চরিত্রটি আলোচনা করো।
- (ঙ) "দায়ে পড়িয়া মহাদেব প্রজাবটায় সম্মতি না দিয়া পারিল না।" প্রসঙ্গটি বিশদ করো।
- (চ) 'কবি' উপন্যাস অবলম্বনে কবির লড়াইয়ের বর্ণনা দাও।

৪। যে কোনো চারটি প্রশ্নের উত্তর দাও : $১০ \times ৪ = ৪০$

- (ক) 'পল্লীসমাজ' উপন্যাসের নামকরণের যথার্থতা বিচার করো।
- (খ) 'পল্লীসমাজ' উপন্যাসের রমেশ চরিত্র আলোচনা করো।
- (গ) 'পল্লীসমাজ' উপন্যাসে রমা-রমেশের প্রণয়-কাহিনি কতটা বিশ্বাসযোগ্যভাবে চিত্রিত হয়েছে, আলোচনা করো।
- (ঘ) 'পল্লীসমাজ' উপন্যাসে বেণী ঘোষাল চরিত্রের গুরুত্ব সম্পর্কে আলোচনা করো।
- (ঙ) 'কবি' উপন্যাস অবলম্বনে নিতাইচরণের জীবনে ঠাকুরঝির ভূমিকা আলোচনা করো।
- (চ) "হায়, জীবন এত ছোট কেনে?" প্রসঙ্গ উল্লেখ করে উক্তিটির তাৎপর্য ব্যাখ্যা করো।
- (ছ) "খুব স্বল্পকালের কাশীবাস তাকে অনেক পরিণত ও পরিপক্ব করে তুলল।" নিতাইচরণের জীবনে কাশীবাস পর্বের গুরুত্ব আলোচনা করো।
- (জ) 'কবি' উপন্যাসের নির্মালা ও ললিতা চরিত্র দুটি সংক্ষেপে আলোচনা করো।

খ—বিভাগ

১। অতি সংক্ষিপ্ত উত্তর দাও :

১×১০=১০

- (ক) 'ভোটার সাবিত্রীবালা' গল্পের লেখকের নাম কী ?
 (খ) 'সারেঙ' গল্পের জাহাজের থার্ড মেট-এর নাম কী ?
 (গ) ছবির স্বামীর নাম কী ?
 (ঘ) পি. ও. ডব্লু. ক্যাম্প কোথায় ছিল ?
 (ঙ) ফৌজী সংকেতে আগাহল্ট স্টেশনের নাম কী ছিল ?
 (চ) জগদ্দল বিমলের কত বছরের বন্ধু ?
 (ছ) "সে দেখিয়ে দেবে রাজ্যশাসন লাঠিবাঁজী নয়; এ-ও একটা আর্ট।" কার কথা বলা হয়েছে ?
 (জ) রায়বাহাদুর রতনলালের ছেলের নাম কী ?
 (ঝ) সাগরপার থেকে আসা ধনিয়ার নতুন প্রতিদ্বন্দ্বী কে ?
 (ঞ) বৈজনাথ শর্মা স্টিফান হোরোদের কী পড়াতেন ?

২। সংক্ষিপ্ত উত্তর দাও :

২×৫=১০

- (ক) নাসিমের মা ও তার দ্বিতীয় স্বামীর নাম কী ?
 (খ) ছবির দাদার নাম কী ? তিনি ছবির চেয়ে কত বছরের বড়ো ?
 (গ) অঞ্জনগড় কেলা থেকে প্রতি রবিবার দুঃস্থদের কী বিতরণ করা হত ?
 (ঘ) ওভারসিয়ারবাবুর মেয়ের নাম কী ? তার বয়স কত ?
 (ঙ) স্টিফান হোরোর দুজন সহপাঠীর নাম লেখো।

৩। যে কোনো চারটি প্রশ্নের উত্তর দাও :

৫×৪=২০

- (ক) 'ভোটার সাবিত্রীবালা' গল্পের সাবিত্রীবালা চরিত্রটি আলোচনা করো।
 (খ) "অভদ্র আর অসভ্য ছবি হঠাৎ অমলের মুখের সামনেই দরজাটা বন্ধ করে দিল।" ছবির এমন আচরণের কারণ কী, আলোচনা করো।
 (গ) 'সারেঙ' গল্পের নাসিম চরিত্রটি আলোচনা করো।
 (ঘ) 'পরশুরামের কুঠার' গল্পে প্রসাদী চরিত্রের গুরুত্ব সম্পর্কে আলোচনা করো।
 (ঙ) "ছিন্নভিন্ন ও মৃত জগদ্দলের জন্য কারা যেন কবর খুঁড়ছে।" প্রসঙ্গটি বিশদ করো।
 (চ) 'গোত্রান্তর' গল্প অবলম্বনে রায়বাহাদুর রতনলাল চরিত্রটি আলোচনা করো।

৪। যে কোনো চারটি প্রশ্নের উত্তর দাও :

১০×৪=৪০

- (ক) সমালোচকের মতে, " 'ভারতবর্ষ' গল্পের পরতে পরতে জড়িয়ে রয়েছে ছোটগল্পকার রমাপদ চৌধুরীর ভারতপ্রেম কথা।" আলোচনা করো।
 (খ) 'সারেঙ' গল্পে জাহাজের কর্মচারীদের জীবনযাপনের যে ছবি ফুটে উঠেছে, তা আলোচনা করো।
 (গ) 'গাছ' গল্প অবলম্বনে মানব জীবনে প্রকৃতির ভূমিকা সম্পর্কে আলোচনা করো।

(6)

- (ঘ) 'ভোটার সাবিত্রীবালা' গল্পের নামকরণ যথার্থ হয়েছে কিনা, বিচার করো।
- (ঙ) মধ্যবিত্তবর্গের স্বার্থপরতা ও অমানবিকতা 'পরশুরামের কুঠার' গল্পে যেভাবে ফুটিয়ে তোলা হয়েছে, তা লেখো।
- (চ) 'চতুর্থ পানিপথের যুদ্ধ' গল্পের নামকরণ সার্থক হয়েছে কিনা, তা বিশ্লেষণ করো।
- (ছ) 'ফসিল' গল্পের মুখার্জী চরিত্রটি আলোচনা করো।
- (জ) 'গোত্রান্তর' গল্পে শ্রমিক শ্রেণির প্রতিবাদের যে চিত্র ফুটে উঠেছে, তার পরিচয় দাও।

গ—বিভাগ

১। অতি সংক্ষিপ্ত উত্তর দাও :

১×১০=১০

- (ক) জয়সিংহ কার সঙ্গে শঠতা করেছিলেন?
- (খ) মহম্মদের স্বশুরের নাম কী?
- (গ) মহামায়ার স্বামীর নাম কী?
- (ঘ) ঔরঞ্জীবের পুত্রের নাম লেখো।
- (ঙ) 'সাজাহান' নাটকে 'আমার জন্মভূমি' গানটি কে গেয়েছে?
- (চ) রহিমুদ্দিন পুত্রের নাম কী?
- (ছ) 'ছেঁড়া তার' নাটক কত খ্রিস্টাব্দে রচিত হয়?

(7)

- (জ) শানুল্যা পাইকার গরু, বলদ কোন্ হাটে চালান করত?
- (ঝ) প্রীমন্ত পাঙ্গ মেলা থেকে কী কিনে এনেছিল?
- (ঞ) রহিমুদ্দিন কত টাকা দিয়ে দিলরুবা যন্ত্রটি কিনেছিল?

২। সংক্ষিপ্ত উত্তর দাও :

২×৫=১০

- (ক) 'সাজাহান' নাটকের নয়টি গানের মধ্যে সাতটি গান দ্বিজেন্দ্রলালের লেখা। বাকি দুটি গান কার রচনা?
- (খ) "হেলে ধর্তে পার না, কেউটে ধর্তে যাও।" বক্তা কে? তিনি কাকে একথা বলেছেন?
- (গ) সাজাহানের জ্যেষ্ঠ ও কনিষ্ঠ পুত্রের নাম লেখো।
- (ঘ) "আইজ উয়ার মৌত হইবে।" বক্তা কে? বক্তা কার মৃত্যুর কথা বলেছেন?
- (ঙ) রহিম ফুলজানের জন্য শহর থেকে কী কিনে এনেছিল?

৩। যে কোনো চারটি প্রশ্নের উত্তর দাও :

৫×৪=২০

- (ক) 'সাজাহান' নাটকের প্রথম অঙ্কের প্রথম দৃশ্যে দারার হাতে সাজাহানের পাঞ্জা তুলে দেবার ঘটনাটি নাটকে কতটা প্রভাব ফেলেছে, সংক্ষেপে আলোচনা করো।
- (খ) 'সাজাহান' নাটকের সুজা চরিত্রটি আলোচনা করো।
- (গ) "বেচারী পুত্র। কিন্তু জহরৎ জানুক যে আমাদের কাছে এক নীতি। পুত্র মিত্র বিচার নাই।" প্রসঙ্গটি বিশদ করো।
- (ঘ) 'ছেঁড়া তার' নাটকের গোবিন্দ চরিত্রটি আলোচনা করো।

- (ঙ) 'ছেঁড়া তার' নাটকে মহিম চরিত্রের গুরুত্ব আলোচনা করো।
- (চ) "মোর যন্তর বাজিলয় না। আল্লা! তার খালি ছিড়ি ছিড়ি গেল।" প্রসঙ্গ উল্লেখ করে তাৎপর্য বিশ্লেষণ করো।

2014

HINDI
(Elective)

Paper : 5-1

8। যে কোনো চারটি প্রশ্নের উত্তর দাও : ১০×৪=৪০

- (ক) 'সাজাহান' নাটক অনুসরণে জাহানারার চরিত্রিক বৈশিষ্ট্য সম্বন্ধে আলোচনা করো।
- (খ) ট্রাজেডি নাটক হিসেবে 'সাজাহান'-এর সার্থকতা বিচার করো।
- (গ) 'সাজাহান' নাটকের সংলাপ রচনায় নাট্যকারের কৃতিত্ব বিচার করো।
- (ঘ) 'সাজাহান' নাটকের নায়ক কে—সাজাহান না ঔরঞ্জীব ? যুক্তিসহ আলোচনা করো।
- (ঙ) হাকিমুদ্দি চরিত্র সৃষ্টিতে নাট্যকারের কৃতিত্ব বিচার করো।
- (চ) "রহিম জ্ঞান-কর্ম-অনুভব—সব দিক থেকেই উন্নত চরিত্র।" আলোচনা করো।
- (ছ) 'ছেঁড়া তার' নাটক অনুসরণে গৌণ চরিত্র সৃষ্টিতে নাট্যকারের দক্ষতা বিচার করো।
- (জ) ধর্মের অনুশাসন রহিম ও ফুলজানের জীবনে যে বিপর্যয় সৃষ্টি করেছে, তা আলোচনা করো।

***

(Hindi Sahitya Ka Itihas)

Full Marks : 80

Time : 3 hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions

1. निम्नलिखित प्रश्नों के पूर्ण वाक्य में उत्तर दीजिए : 1×10=10
- (क) 'हिन्दी साहित्य का वैज्ञानिक इतिहास' नामक ग्रंथ के रचयिता कौन हैं?
- (ख) कौन नाथ साहित्य के आरंभकर्ता माने जाते हैं?
- (ग) सिद्ध सरहपा द्वारा रचित प्रसिद्ध कृति का नाम बताइए।
- (घ) महात्मा कबीरदास का देहावसान कहाँ हुआ था?
- (ङ) गोस्वामी तुलसीदास के बचपन का नाम क्या था?
- (च) आचार्य केशवदास-विरचित रामकाव्य कौन-सा है?
- (छ) कविवर बिहारी का देहावसान कब हुआ था?

(ज) कवि हरिश्चन्द्र को 'भारतेन्दु' की उपाधि कब मिली थी?

(झ) 'गोदान' उपन्यास का प्रकाशन-काल क्या है?

(ञ) कविवर सुमित्रानन्दन पन्त को किस कृति के लिए 1968 ई० का ज्ञानपीठ पुरस्कार प्राप्त हुआ था?

2. निम्नलिखित प्रश्नों के अति संक्षिप्त उत्तर दीजिए : $2 \times 5 = 10$

(क) अमीर खुसरो कौन थे? उनकी रचनाओं के बारे में बताइए।

(ख) 'पदावली' से भिन्न विद्यापति की किन्हीं दो रचनाओं का उल्लेख कीजिए।

(ग) पुष्टिमार्गीय भक्ति की मूल विशेषता क्या है?

(घ) भूषण मूलतः किस रस के कवि थे? उनकी काव्य-रचनाओं का उल्लेख कीजिए।

(ङ) हिन्दी साहित्य के आधुनिक काल के सन्दर्भ में 'आधुनिक' शब्द का तात्पर्य क्या है?

3. निम्नलिखित में से किन्हीं चार प्रश्नों के संक्षिप्त उत्तर दीजिए : $5 \times 4 = 20$

(क) आदिकालीन जैन साहित्य पर संक्षेप में प्रकाश डालिए।

(ख) कवयित्री मीराबाई की कृष्ण-भक्ति पर टिप्पणी प्रस्तुत कीजिए।

(ग) 'रामचरितमानस' पर टिप्पणी लिखिए।

(घ) रीतिकाव्य के शास्त्रीय आधार पर प्रकाश डालिए।

(ङ) आधुनिक काल की प्रारंभिक सीमा पर विचार कीजिए।

(च) हिन्दी नाटक को भारतेन्दु हरिश्चन्द्र की देन का उल्लेख कीजिए।

(छ) प्रयोगवादी काव्यधारा की मूलभूत विशेषताओं को स्पष्ट कीजिए।

4. आदिकाल के नामकरण की समस्या पर सम्यक् विचार कीजिए। 10

अथवा

आदिकालीन साहित्यिक उपलब्धियों पर प्रकाश डालिए।

5. भक्ति-आन्दोलन के उद्भव के कारणों का खुलासा कीजिए। 10

अथवा

प्रेममार्गी काव्यधारा में कविवर जायसी का स्थान निर्धारित कीजिए।

6. रीतिकाल की विविध परिस्थितियों पर संक्षिप्त प्रकाश डालिए। 10

अथवा

रीतिकालीन स्वच्छन्दतावादी काव्यधारा की प्रमुख विशेषताओं को स्पष्ट कीजिए।

(4)

7. 'हिन्दी कहानी को मुंशी प्रेमचन्द की देन' विषय पर एक लेख लिखिए।

अथवा

राष्ट्रीय-सांस्कृतिक धारा के कवि के रूप में मैथिलीशरण गुप्त और रामधारी सिंह 'दिनकर' का परिचय दीजिए।

***

3 (Sem-5) HIN L 2

2014

HINDI (Elective)

Paper : 5-2

(Hindi Bhasha Evam Devnagari Lipi)

Full Marks : 80

Time : 3 hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions

1. पूर्ण वाक्य में उत्तर दीजिए : 1×10=10
- (क) हिन्दी भाषा का उद्भव किस भाषा से माना जाता है?
- (ख) खड़ी बोली का उद्भव किस अपभ्रंश से हुआ है?
- (ग) 'अवधी' मूलतः कहाँ बोली जाती है?
- (घ) हिन्दी के वचनों के नाम लिखिए।
- (ङ) 'कृष्ण' शब्द तत्सम है या तद्भव?
- (च) हिन्दी के 'कर्म' कारक का चिह्न बताइए।
- (छ) 'मगही' किस भाषा का आधुनिक नाम है?
- (ज) पश्चिमी हिन्दी की किसी एक बोली का नाम लिखिए।
- (झ) भारत की राष्ट्रभाषा क्या है?
- (ञ) देवनागरी लिपि का एक गुण बताइए।

2. अति संक्षिप्त उत्तर दीजिए : $2 \times 5 = 10$

- (क) पूर्वी हिन्दी की बोलियों के नाम लिखिए।
- (ख) पूर्वी और पश्चिमी हिन्दी में कोई दो अन्तर लिखिए।
- (ग) हिन्दी में लिंग-परिवर्तन के दो नियम बताइए।
- (घ) देवनागरी लिपि में लिखी जाने वाली किन्हीं दो भाषाओं के नाम लिखिए।
- (ङ) 'बोलचाल की हिन्दी' का आशय क्या है?

3. किन्हीं चार प्रश्नों के संक्षेप में उत्तर लिखिए : $5 \times 4 = 20$

- (क) 'ब्रजभाषा' की विशेषताएँ बताइए।
- (ख) 'भोजपुरी' बोली का संक्षिप्त परिचय दीजिए।
- (ग) 'से' कारक-चिह्न का प्रयोग समझाकर लिखिए।
- (घ) 'में', 'पर' कारक-चिह्नों का प्रयोग कब और कैसे होता है?
- (ङ) लिंग किसे कहते हैं? हिन्दी के लिंगों का परिचय दीजिए।

4. किन्हीं चार प्रश्नों के उत्तर लिखिए : $10 \times 4 = 40$

- (क) हिन्दी के उद्भव और विकास पर संक्षेप में लेख लिखिए।
- (ख) हिन्दी-भाषी क्षेत्रों का उल्लेख करते हुए 'खड़ी बोली' और 'छत्तीसगढ़ी' बोलियों का परिचय दीजिए।
- (ग) हिन्दी सर्वनामों का वर्गीकरण करते हुए पुरुषवाचक सर्वनामों का विकास दर्शाइए।

(घ) नागरी लिपि की वैज्ञानिकता पर विचार कीजिए।

(ङ) हिन्दी संज्ञा शब्दों का वर्गीकरण करते हुए 'लड़का' और 'आदमी' शब्दों की कारकीय रूप-रचना प्रस्तुत कीजिए।

(च) हिन्दी को आप राष्ट्रभाषा मानते हैं या राजभाषा? सतर्क उत्तर दीजिए।

***

2014

EDUCATION

(General)

Paper : 5.1

(Emerging Issues and Education)

Full Marks : 80

Time : 3 hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions.*

Answer either in English or in Assamese

1. Fill in the blanks : 1×5=5

খালী ঠাইবোৰ পূৰণ কৰা :

(a) International Literacy Day is celebrated
on — every year.

আন্তর্জাতিক সাক্ষৰতা দিবস প্রতি বছৰে — তাৰিখে
পালন কৰা হয়।

(b) In Assam, District Primary Education
Programme was initially started in —
districts.

অসমত জিলা প্ৰাথমিক শিক্ষা আঁচনি পোনপ্ৰথমে —
খন জিলাত আৰম্ভ কৰা হয়।

(c) The Operation Black Board (OBB) scheme was introduced in the year —.

কৃষ্ণ-ফলক আঁচনি — চনত আৰম্ভ কৰা হয়।

(d) The Prohibition of Child Marriage Act was passed in —.

বাল্য বিবাহ প্ৰতিৰোধ আইনখন — চনত গৃহীত হৈছিল।

(e) — is caused by iron deficiency.

লৌহ পদাৰ্থৰ অভাব হ'লে — ৰোগ হয়।

2. Read the following statements very carefully and write whether they are 'correct' or 'incorrect':

1×5=5

তলৰ উক্তিৰোৰ ভালকৈ পঢ়ি 'শুদ্ধ' নে 'অশুদ্ধ' লিখা :

(a) According to 2011 Census of India, the literacy rate of female is 65.45%.

2011 চনৰ ভাৰতৰ লোকপিয়ল মতে মহিলাসকলৰ সাক্ষৰতাৰ হাৰ 65.45%.

(b) Universalization of Primary Education in India has three stages—universalization of provision, enrolment and retention.

ভাৰতত প্ৰাথমিক শিক্ষা সাৰ্বজনীনকৰণৰ তিনিটা স্তৰ আছে—সাৰ্বজনীন ব্যৱস্থাপনা, নামভৰ্তিকৰণ আৰু সংৰক্ষণ।

(c) The National Commission for Women in India was set up in the year 1945.

ভাৰতত ৰাষ্ট্ৰীয় মহিলা আয়োগ 1945 চনত গঠিত হয়।

(d) Cocurricular activities have no role to play in the development of national integration.

জাতীয় সংহতি বিকাশৰ ক্ষেত্ৰত সহপাঠ্যক্ৰমিক কাৰ্যাৱলীৰ কোনো ধৰণৰ ভূমিকা নাই।

(e) Work-experience in school curriculum was introduced in India by Mudaliar Commission.

ভাৰতৰ স্কুলীয়া পাঠ্যক্ৰমত কৰ্ম-অভিজ্ঞতা মোডালিয়াৰ আয়োগে প্ৰৱৰ্তন কৰিছিল।

3. Answer the following questions very briefly :

2×5=10

তলত দিয়া প্ৰশ্নসমূহৰ অতি চমুকৈ উত্তৰ দিয়া :

(a) What is meant by Universalization of Primary Education?

প্ৰাথমিক শিক্ষাৰ সাৰ্বজনীনকৰণ বুলিলে কি বুজায় ?

(b) Mention two objectives of Total Literacy Campaign (TLC).

পূৰ্ণ সাক্ষৰতা অভিযানৰ দুটা উদ্দেশ্য উল্লেখ কৰা।

(4)

(c) What do you mean by women empowerment?

নাৰী সবলীকৰণ বুলিলে কি বুজা ?

(d) Explain the concept of Human Rights.

মানৱ অধিকাৰৰ ধাৰণাটো ব্যাখ্যা কৰা।

(e) Mention two positive effects of globalization.

গোলকীকৰণৰ দুটা সদৰ্থক প্ৰভাৱ উল্লেখ কৰা।

4. Write notes on any four of the following :

5×4=20

তলত দিয়াসমূহৰ যি কোনো চাৰিটাৰ ওপৰত টোকা লিখা :

(a) District Primary Education Programme (DPEP)

জিলা প্ৰাথমিক শিক্ষা আঁচনি

(b) Role of education in women empowerment

নাৰী সবলীকৰণত শিক্ষাৰ ভূমিকা

(c) National Human Rights Commission

ৰাষ্ট্ৰীয় মানৱ অধিকাৰ আয়োগ

(d) Concept of National Integration

জাতীয় সংহতিৰ ধাৰণা

(5)

(e) Impact of globalization on education

শিক্ষাত বিশ্বায়নৰ প্ৰভাৱ

(f) Vocationalization of education

শিক্ষাৰ বৃত্তিমুখীকৰণ

5. Answer the following questions :

তলত দিয়া প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) What do you mean by National Adult Education Programme (NAEP)? What are the aims of this programme? 3+7=10

ৰাষ্ট্ৰীয় প্ৰাপ্তবয়স্ক শিক্ষা আঁচনি বুলিলে কি বুজা ? এই শিক্ষা আঁচনিৰ লক্ষ্যসমূহ কি কি ?

Or / অথবা

What are the existing prejudices against women in our society? Discuss the role of education in removing them. 5+5=10

আমাৰ সমাজত নাৰীৰ বিৰুদ্ধে প্ৰচলিত কুসংস্কাৰসমূহ কি কি ? এইসমূহ আঁতৰোৱাৰ ক্ষেত্ৰত শিক্ষাৰ ভূমিকা আলোচনা কৰা।

(b) Explain the role of UNESCO in promoting Human Rights education. 10

মানৱ অধিকাৰ-বিষয়ক শিক্ষাৰ বিকাশৰ ক্ষেত্ৰত ৰাষ্ট্ৰসংঘৰ শৈক্ষিক, বৈজ্ঞানিক আৰু সাংস্কৃতিক সংগঠনৰ ভূমিকা আলোচনা কৰা।

(6)

Or / অথবা

What do you mean by international understanding? Discuss about the role of teacher in imparting education for international understanding. 3+7=10

আন্তর্জাতিক বুজাপৰা বুলিলে কি বুজা? আন্তর্জাতিক বুজাপৰাৰ সম্পৰ্কে শিক্ষাদানৰ ক্ষেত্ৰত শিক্ষকৰ ভূমিকা আলোচনা কৰা।

(c) Discuss the World Declaration on the Survival, Protection and Development of Children. 10

শিশুৰ নিৰাপত্তা, বিকাশ আৰু জীৱনধাৰণৰ ক্ষেত্ৰত থকা বিশ্ব সাৰ্বজনীন ঘোষণাপত্ৰৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

Or / অথবা

Discuss the negative effect of globalization in our country.

আমাৰ দেশত বিশ্বায়নৰ কুফলসমূহ আলোচনা কৰা।

(d) What is meant by student indiscipline? How can indiscipline among students be prevented? 2+8=10

ছাত্ৰ-অনুশাসনহীনতা বুলিলে কি বুজা? ছাত্ৰৰ মাজৰ অনুশাসনহীনতা কিদৰে নোহোৱা কৰিব পাৰি?

(7)

Or / অথবা

What are the problems of vocationalization of education in our country? Suggest the measures to solve those problems. 5+5=10

আমাৰ দেশত শিক্ষা বৃত্তিমুখীকৰণৰ ক্ষেত্ৰত দেখা দিয়া সমস্যাবোৰ কি কি? তেনে সমস্যাবোৰ সমাধানৰ উদ্দেশ্যত ব্যৱস্থা আগবঢ়োৱা।

***

2014

EDUCATION

(General)

Paper : 5.2

Full Marks : 80

Time : 3 hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions*

Answer either in English or in Assamese

1. Fill up the blanks/Write true or false of the following : 1×10=10

তলত দিয়াবোৰৰ খালী ঠাই পূৰণ কৰা/শুদ্ধ নে অশুদ্ধ লিখা :

- (a) Measurement means description of data in terms of —.

কোনো তথ্যৰ — ব্যাখ্যাই হৈছে পৰিমাণন।

- (b) Mental measurement has no — unit.

মানসিক পৰিমাণনৰ কোনো — একক নাই।

- (c) — means truthfulness of a test.

— অভীক্ষাৰ সত্যতাকে বুজায়।

(d) Intelligence test was first published in the year —.

বুদ্ধি অতীক্ষা প্ৰথম প্ৰকাশ হৈছিল — চনত।

(e) Range is the measure of —.

বিস্তৃতি বা প্ৰসাৰ হৈছে — ব পৰিমাণ।

(f) There is no limit of coefficient of correlation.

সহসম্বন্ধ গুণাংক মানৰ কোনো সীমা নাই।

(g) A student has earned 65 PR, it means 65% made score below him.

কোনো এজন ছাত্ৰৰ শততমক স্থান 65 বুলিলে বুজা যায় যে তেওঁৰ তলত 65% ছাত্ৰ আছে।

(h) Standardized achievement tests are prepared by teachers.

প্ৰতিমানীকৃত কৃতিত্ব অতীক্ষাসমূহ শিক্ষকে প্ৰস্তুত কৰে।

(i) Standard deviation is the most reliable method of measuring variability.

মানক বিচ্যুতি হৈছে ভেদ্যতা পৰিমাণৰ আটাইতকৈ নিৰ্ভৰযোগ্য পদ্ধতি।

(j) Analysis of difficulty level is not a step of item analysis.

জটিলতা স্তৰ বিশ্লেষণ প্ৰশ্নপদ বিশ্লেষণৰ এক স্তৰ নহয়।

2. Answer the following briefly : 2×5=10

তলত দিয়াবোৰৰ চমুকৈ উত্তৰ দিয়া :

(a) What are the different types of measurement?

পৰিমাণৰ বিভিন্ন প্ৰকাৰসমূহ কি কি ?

(b) Define achievement test.

কৃতিত্ব অতীক্ষাৰ সংজ্ঞা দিয়া।

(c) What is validity of a test?

অতীক্ষাৰ বৈধতা কি ?

(d) What are the different methods of graphical presentation of educational data?

শৈক্ষিক তথ্যৰ চিত্ৰ পৰিবেশনৰ বিভিন্ন পদ্ধতিসমূহ কি কি ?

(e) What is correlation?

সহসম্বন্ধ কি ?

3. Answer any four of the following : 5×4=20

তলৰ যি কোনো চাৰিটাৰ উত্তৰ লিখা :

(a) Distinguish between measurement and evaluation.

পৰিমাণ আৰু মূল্যায়নৰ মাজত পাৰ্থক্য নিৰ্ণয় কৰা।

(4)

(b) What are the characteristics of psychological test?

মনোবৈজ্ঞানিক অভীক্ষাৰ বৈশিষ্ট্যসমূহ কি কি ?

(c) Write briefly on objectivity of a test.

অভীক্ষাৰ বস্তুনিষ্ঠতাৰ ওপৰত চমুকৈ লিখা।

(d) What are the characteristics of a standardized test?

প্রতিমানীকৃত অভীক্ষাৰ বৈশিষ্ট্যসমূহ কি কি ?

(e) Discuss the various methods of calculating central tendency.

কেন্দ্ৰীয় প্রবণতা নিৰ্ধাৰণৰ বিভিন্ন পদ্ধতিসমূহ কি কি ?

(f) Calculate SD from the following set of scores :

তলত দিয়া বাৰ্শিসমূহৰ পৰা মানক বিচ্যুতি নিৰ্ণয় কৰা :

15, 12, 18, 22, 5, 27, 8, 35

4. (a) What is evaluation? Discuss the importance of evaluation in education.

3+7=10

মূল্যায়ন কি ? শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত মূল্যায়নৰ গুৰুত্ব সম্পৰ্কে আলোচনা কৰা।

A15—27*/99

(Continued)

(5)

Or / অথবা

What is measurement? Discuss the different types of mental measurement.

3+7=10

পৰিমাণন কি ? বিভিন্ন প্ৰকাৰৰ মানসিক পৰিমাণন সম্পৰ্কে আলোচনা কৰা।

(b) What is essay-type test? Discuss its merits and demerits.

4+3+3=10

বচনাধৰ্মী অভীক্ষা কি ? ইয়াৰ সবলতা আৰু দুৰ্বলতা সম্পৰ্কে আলোচনা কৰা।

Or / অথবা

Explain the different procedures of determining the reliability of a test.

10

এটা অভীক্ষাৰ নিৰ্ভৰযোগ্যতা নিৰূপণৰ বিভিন্ন পদ্ধতিসমূহ আলোচনা কৰা।

(c) What is histogram? Draw a histogram from the data given in the following table :

2+8=10

আয়তচিত্ৰ কি ? তলত দিয়া তালিকাৰ পৰা এটা আয়তচিত্ৰ অঙ্কন কৰা :

CI	65-69	60-64	55-59	50-54	45-49
f	7	8	14	15	13

CI	40-44	35-39	30-34	25-29	20-24
f	6	3	8	5	1

A15—27*/99

(Turn Over)

(6)

Or / অথবা

Make a frequency distribution table from the following data with a class interval of 3 :

10

3 শ্রেণী অন্তর্ভুক্ত লৈ তলত দিয়া তথ্যৰ পৰা এখন বাৰংবাৰতা বিভাজন তালিকা প্ৰস্তুত কৰা :

32	78	27	65	88	83	63	52
86	70	42	66	56	44	63	59
73	52	43	69	59	46	71	65
42	55	39	70	57	49	78	70
34	61	62	77	81	72	79	69

(d) Calculate quartile deviation from the following table :

10

তলত দিয়া তালিকাৰ পৰা চতুৰ্থক বিচ্যুতি নিৰ্ণয় কৰা :

CI	f
72-74	2
69-71	5
66-68	8
63-65	11
60-62	13
57-59	20
54-56	14
51-53	11
48-50	9
45-47	4
42-44	3
<hr/>	
N = 100	

(7)

Or / অথবা

Calculate correlation from the following data through rank difference method :

স্থান তাৰতম্য পদ্ধতি প্ৰয়োগ কৰি তলত দিয়া তথ্যসমূহৰ পৰা সহসম্বন্ধ নিৰ্ণয় কৰা :

Students	X	Y
A	80	82
B	45	86
C	55	50
D	56	48
E	58	60
F	60	62
G	65	64
H	68	65
I	70	70
J	75	74
K	85	90
<hr/>		
N = 11		

***

2014

POLITICAL SCIENCE

(General)

Paper : 5.1

(Public Administration)

Full Marks : 80

Time : 3 hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions*

Answer either in English or in Assamese

1. Answer / Choose the correct one of the following : 1×10=10

নিম্নলিখিতবোৰৰ উত্তৰ লিখা / শুদ্ধ উত্তৰ বাছি উলিওৱা :

- (a) Who is regarded as the father of Public Administration?

লোক-প্ৰশাসনৰ পিতা বুলি কাক জনা যায় ?

- (b) 'Administration' has been derived from which Latin words?

'প্ৰশাসন' (administration) শব্দটো কোনকেইটা Latin শব্দৰ পৰা আহিছে ?

- (c) The integral view of Public Administration was supported by Dimock / Simon / Thompson.

লোক-প্রশাসনৰ অভিন্ন দৃষ্টিভঙ্গীক সমৰ্থন কৰিছিল ডিমকে / চাইমনে / থমছনে।

- (d) "Public Administration is the art and science of management as applied to the affairs of State." This statement was made by Waldo / L. D. White / Gullick.

“ৰাষ্ট্ৰ-বিষয়ক প্ৰয়োগ কৰা লোক-প্রশাসন হৈছে কলা আৰু বিজ্ঞান।” এই কথাষাৰ কৈছে ওৱালডোৱে / এল. ডি. হোৱাইটে / গুলিকে।

- (e) Whose name is associated with the machine model theory?

যান্ত্ৰিক আৰ্হি তত্ত্বৰ লগত কাৰ নাম জড়িত হৈ আছে?

- (f) "By organization we mean a planned system of cooperative effort." This statement was made by Simon / Gaus / Luther Gullick.

“সংগঠন বুলিলে সহযোগিতামূলক প্ৰচেষ্টাৰ এটা পৰিকল্পিত প্ৰণালীক বুজায়।” এই উক্তিটো আছিল চাইমনৰ / গৌছৰ / লুথাৰ গুলিকৰ।

- (g) "The Government Corporations are called 'Island of Autonomy'." This statement is True / False.

“চৰকাৰী নিগমসমূহক ‘স্বতন্ত্ৰতাৰ দ্বীপপুঞ্জ’ বুলি কোৱা হয়।” এই কথাষাৰ শুদ্ধ / অশুদ্ধ।

- (h) The word 'corruption' has come from which Latin word?

‘ক’ৰাপ্চন’ শব্দটো কোনটো লেটিন শব্দৰ পৰা আহিছে?

(i) Corrupt

ক’ৰাপ্ট

(ii) Corruptus

ক’ৰাপ্টাচ্

(iii) Corrupte

ক’ৰাপ্টে

(iv) Corruptuse

ক’ৰাপ্টাচে

- (i) "The staff is the expansion of the personality of the executive. It means more eyes, more ears and more hands." This was said by Mooney / White / Simon.

“সহায়ক গোট হৈছে কাৰ্যপালিকাৰ ব্যক্তিত্বৰ সম্প্ৰসাৰণ। ইয়ে বেছি চকু, বেছি কাণ আৰু বেছি হাতক বুজায়।” এই মন্তব্যটো কৰিছিল মুনীয়ে / হোৱাইটে / চাইমনে।

(4)

(j) "Government Corporations are organized to achieve a public purpose authorized by law." This statement is made by Seidman / Shukla / Pfiffner.

“চৰকাৰী নিগমবিলাক ৰাইজৰ স্বার্থ পূৰণৰ বাবে আইনৰ অধীনত গঠন কৰা হয়।” এই উক্তিটো হৈছে ছেডমেনৰ / শুক্লাৰ / পিফনাৰৰ।

2. Answer the following questions : 2×5=10

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ লিখা :

(a) What are the views about the scope of Public Administration?

লোক-প্ৰশাসনৰ পৰিসৰ সম্পৰ্কীয় দৃষ্টিভঙ্গীকেইটা কি কি ?

(b) Mention two problems confronting Public Administration.

লোক-প্ৰশাসনত দেখা দিয়া দুটা সমস্যাৰ বিষয়ে উল্লেখ কৰা।

(c) What is good governance?

সু-প্ৰশাসন কি ?

(5)

(d) Who are the main exponents of the classical theory of organization?

সংগঠনৰ সনাতন তত্ত্বৰ মূল উদ্ভাৱকসকল কোন কোন ?

(e) Mention two merits of disintegration.

খণ্ডিতকৰণৰ দুটা গুণৰ বিষয়ে উল্লেখ কৰা।

3. Write short notes on any four of the following : 5×4=20

নিম্নলিখিতবোৰৰ যি কোনো চাৰিটাৰ চমু টোকা লিখা :

(a) Importance of Public Administration in a democracy

গণতন্ত্ৰত লোক-প্ৰশাসনৰ গুৰুত্ব

(b) Public Administration as science

বিজ্ঞান হিচাবে লোক-প্ৰশাসন

(c) POSDCORB theory

POSDCORB তত্ত্ব

(d) Four bases of organization

সংগঠনৰ চাৰিটা ভিত্তি

(e) Span of control

নিয়ন্ত্ৰণৰ পৰিধি বা বিস্তৃতি

(f) Four advantages of centralization

কেন্দ্ৰীকৰণৰ চাৰিটা সুবিধা

4. Answer any four of the following questions :

10×4=40

তলৰ যি কোনো চাৰিটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ লিখা :

(a) Make a distinction between Public Administration and Private Administration.

লোক-প্ৰশাসন আৰু ব্যক্তিগত প্ৰশাসনৰ প্ৰভেদ দেখুওৱা।

(b) Examine the Scientific Management theory.

বৈজ্ঞানিক ব্যৱস্থাপনা তত্ত্বটো পৰীক্ষা কৰা।

(c) Distinguish between Formal organization and Informal organization.

আনুষ্ঠানিক সংগঠন আৰু অনানুষ্ঠানিক সংগঠনৰ প্ৰভেদ নিৰ্ণয় কৰা।

(d) What do you mean by Ethics and Values in Administration? Discuss the importance of Ethics and Values in Administration.

প্ৰশাসনত নৈতিকতা আৰু মূল্যবোধ বুলিলে কি বুজা? প্ৰশাসনত নৈতিকতা আৰু মূল্যবোধৰ গুৰুত্ব আলোচনা কৰা।

(e) Distinguish between Line and Staff.

কাৰ্যবাহী গোট আৰু সহায়ক গোটৰ পাৰ্থক্য নিৰূপণ কৰা।

(f) Make an estimate of the functions of the Chief Executive as a General Manager.

প্ৰধান পৰিচালক হিচাপে মুখ্য কাৰ্যপালিকাৰ কাৰ্যাবলীৰ মূল্যায়ন কৰা।

(g) What is meant by Auxiliary Agency? Discuss its functions.

গৌণ সহায়ক গোট বুলিলে কি বুজায়? ইয়াৰ কাৰ্যাবলী আলোচনা কৰা।

(h) Explain the differences between Public Corporation and a Department.

চৰকাৰী নিগম আৰু বিভাগৰ মাজত থকা পাৰ্থক্যবিলাক ব্যাখ্যা কৰা।

***

2014

POLITICAL SCIENCE

(General)

Paper : 5.2

(Select Constitutions—I)

Full Marks : 80

Time : 3 hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions*

Answer either in English or in Assamese

1. Answer the following as directed : 1×10=10

নিৰ্দেশ অনুযায়ী তলত দিয়াবোৰৰ উত্তৰ লিখা :

(a) 'Magna Carta' is intimately related with the US Constitution.

(Write True or False)

'Magna Carta' আমেৰিকাৰ সংবিধানৰ সৈতে ওতপ্ৰোতভাৱে জড়িত। (সঁচা বা মিছা লিখা)

(b) 'Collective responsibility' is a feature of the British Cabinet system.

(Write True or False)

'সামূহিক দায়বদ্ধতা' বৃটিছ মন্ত্ৰীসভাৰ এটা বৈশিষ্ট্য।

(সঁচা বা মিছা লিখা)

(c) The Declaration of Independence of America was published in

- (i) 1689
- (ii) 1776
- (iii) 1789
- (iv) 1857 (Choose the correct one)

আমেৰিকাৰ 'স্বাধীনতা ঘোষণা' কৰা চনটো হৈছে

- (i) 1689
- (ii) 1776
- (iii) 1789
- (iv) 1857 (শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

(d) The UK Constitution is based on the doctrine of 'separation of powers'.

(Write True or False)

বৃটিছ সংবিধান 'ক্ষমতাৰ পৃথকীকৰণ' নীতিৰ ওপৰত
প্রতিষ্ঠিত। (সঁচা বা মিছা লিখা)

(e) What is the name of the Upper House of the US Congress?

আমেৰিকাৰ সংসদৰ উচ্চ সদনৰ নাম কি ?

(f) Originally, the American federation consisted of

- (i) 13 States
- (ii) 15 States
- (iii) 17 States
- (iv) 19 States (Choose the correct one)

প্রথমে আমেৰিকা যুক্তৰাষ্ট্ৰ গঠিত হৈছিল

- (i) 13 খন ৰাষ্ট্ৰৰ দ্বাৰা
- (ii) 15 খন ৰাষ্ট্ৰৰ দ্বাৰা
- (iii) 17 খন ৰাষ্ট্ৰৰ দ্বাৰা
- (iv) 19 খন ৰাষ্ট্ৰৰ দ্বাৰা (শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

(g) The President of United States holds the office for

- (i) 3 years
- (ii) 4 years
- (iii) 5 years
- (iv) 6 years (Choose the correct one)

আমেৰিকাৰ ৰাষ্ট্ৰপতিৰ কাৰ্যকাল

- (i) 3 বছৰ
- (ii) 4 বছৰ
- (iii) 5 বছৰ
- (iv) 6 বছৰ (শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

(4)

(h) The President is the Supreme Commander of the armed forces of the United States.

(Write True or False)

আমেৰিকাৰ ৰাষ্ট্ৰপতি আমেৰিকাৰ সামৰিক বাহিনীৰ
সৰ্বাধিনায়ক। (সঁচা বা মিছা লিখা)

(i) Who said—"The Cabinet in England is the steering wheel of the ship of the State"?

(i) Lord Acton

(ii) Laski

(iii) J. S. Mill

(iv) Ramsay Muir

(Choose the correct one)

কোনে কৈছিল—"The Cabinet in England is the steering wheel of the ship of the State"?

(i) Lord Acton

(ii) Laski

(iii) J. S. Mill

(iv) Ramsay Muir

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

A15—25*/203

(Continued)

(5)

(j) During emergency, the life of House of Commons may be extended beyond five years. (Write True or False)

জৰুৰীকালীন অৱস্থাত কমন্স সভাৰ কাৰ্যকাল পাঁচ বছৰতকৈ
বঢ়াই দিব পাৰি। (সঁচা বা মিছা লিখা)

2. Answer the following :

2×5=10

তলত দিয়াবোৰৰ উত্তৰ লিখা :

(a) Write two merits of the parliamentary system of government.

সংসদীয় চৰকাৰৰ দুটা গুণ লিখা।

(b) Write two demerits of presidential form of government.

ৰাষ্ট্ৰপতীয় চৰকাৰৰ দুটা দোষ লিখা।

(c) Identify two features of the British Cabinet.

বৃটিছ মন্ত্ৰীসভাৰ দুটা বৈশিষ্ট্য লিখা।

(d) Mention two functions of the House of Lords.

লৰ্ড সভাৰ দুটা কাৰ্য উল্লেখ কৰা।

(e) Identify two features of 'rule of law'.

'আইনৰ শাসন'ৰ দুটা বৈশিষ্ট্য উল্লেখ কৰা।

A15—25*/203

(Turn Over)

3. Answer any four of the following : 5×4=20

তলত যি কোনো চাৰিটাৰ উত্তৰ লিখা :

(a) Write a note on 'constitutionalism'.

'সাংবিধানিকতাবাদ'ৰ ওপৰত এটা টোকা লিখা।

(b) Why is the British Constitution regarded as 'flexible'?

বৃটিছ সংবিধানখনক কিয় 'নমনীয়' সংবিধান বুলি কোৱা হয়?

(c) Write a note on 'checks and balances'.

'ক্ষমতাৰ ভাৰসাম্য'ৰ বিষয়ে এটা টোকা লিখা।

(d) Discuss the composition of the US Congress.

আমেৰিকাৰ সংসদৰ গঠন সম্পৰ্কে আলোচনা কৰা।

(e) Briefly discuss the 'Bill of Rights'.

'অধিকাৰৰ বিধেয়ক'ৰ বিষয়ে চমুকৈ আলোচনা কৰা।

(f) Write a note on 'presidential form of government'.

'ৰাষ্ট্ৰপতীয় চৰকাৰ'ৰ বিষয়ে এটা টোকা লিখা।

4. Answer any four of the following : 10×4=40

তলত দিয়াবোৰৰ যি কোনো চাৰিটাৰ উত্তৰ লিখা :

(a) Discuss the salient features of the US Constitution.

আমেৰিকাৰ সংবিধানৰ প্রধান বৈশিষ্ট্যসমূহ আলোচনা কৰা।

(b) Compare the powers and position of the Prime Minister of Britain and the President of USA.

বৃটেইনৰ প্রধানমন্ত্রী আৰু আমেৰিকাৰ ৰাষ্ট্ৰপতিৰ ক্ষমতা আৰু অৱস্থিতিৰ তুলনা কৰা।

(c) Discuss the executive powers of the US President.

আমেৰিকাৰ ৰাষ্ট্ৰপতিৰ কাৰ্যবাহী ক্ষমতাৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

(d) Analyze the powers and role of the Senate.

চিনেটৰ ক্ষমতা আৰু ভূমিকাৰ বিশ্লেষণ কৰা।

(e) Discuss the functions and role of the Supreme Court of USA.

আমেৰিকাৰ উচ্চতম ন্যায়ালয়ৰ কাৰ্য আৰু ভূমিকাৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

(f) Critically compare the power and position of the House of Commons and the House of Lords.

কমন্স সভা আৰু লৰ্ড সভাৰ ক্ষমতা আৰু অৱস্থিতিৰ সমালোচনামূলক তুলনা কৰা।

(g) Discuss the main features of the British Judicial System.

বৃটিছ ন্যায়িক ব্যৱস্থাৰ প্ৰধান বৈশিষ্ট্যসমূহ আলোচনা কৰা।

(h) Analyze the main powers of the 'Crown'.

'ৰাজসভা'ৰ প্ৰধান ক্ষমতাবোৰ বিশ্লেষণ কৰা।

***

2014

HISTORY

(General)

Paper : 5.1

[History of India (1757-1857)]

Full Marks : 80

Time : 3 hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions

Answer all questions

Answer either in English or in Assamese

1. Answer the following in 1 word or sentence :

1×10=10

তলত দিয়া প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ এটা শব্দ বা বাক্যত লিখা :

(a) Name two goods imported by India from Arab countries during the time of the Mughals.

মোগলসকলৰ সময়ত আৰবদেশৰ পৰা ভাৰতে আমদানি কৰা দুবিধ সামগ্ৰীৰ নাম লিখা।

- (b) Name the last battle fought between the French and the English East India Company in India.

ফৰাচী আৰু ইংৰাজ ইষ্ট ইণ্ডিয়া কোম্পেনীৰ মাজত ভাৰতত হোৱা শেষ যুদ্ধখনৰ নাম লিখা।

- (c) Name the Persian invader who defeated the Marathas in the Third Battle of Panipat.

পানীপথৰ তৃতীয় যুদ্ধত মাৰাঠাসকলক পৰাস্ত কৰা পাৰ্চিয়ান আক্ৰমণকাৰীজনৰ নাম কি আছিল?

- (d) What is Sunset Law?

সূৰ্যাস্ত নীতি কি?

- (e) In which year was an Act passed by Lord William Bentinck to stop the Sati system?

'সতী' প্ৰথা বন্ধ কৰিবলৈ লৰ্ড উইলিয়াম বেন্টিঙ্কে কোন চনত আইন প্ৰবৰ্তন কৰিছিল?

- (f) Name the State which was the first victim of Dalhousie's Doctrine of Lapse.

ডেলহাউচিৰ স্বত্ববিলোপ নীতি প্ৰথমে কোন ৰাজ্যত প্ৰয়োগ কৰা হৈছিল?

- (g) Name the British East India Company's General who had defeated Haidar Ali in the Battle of Porto Novo (1781).

1781 চনৰ পৰ্ট নভোৰ যুদ্ধত হাইদৰ আলিক পৰাস্ত কৰা ব্ৰিটিছ ইষ্ট ইণ্ডিয়া কোম্পেনীৰ সেনাপতিজনৰ নাম কি আছিল?

- (h) Who was Tantia Tope?

তান্তীয়া টোপী কোন আছিল?

- (i) Who was Dupleix?

ডুপ্লে কোন আছিল?

- (j) Where did the Revolt of 1857 first originate?

1857 চনৰ বিদ্রোহ ক'ত প্ৰথমে আৰম্ভ হৈছিল?

2. Answer briefly :

2×5=10

সংক্ষিপ্ত উত্তৰ দিয়া :

- (a) Mention two terms of the Treaty of Allahabad (1765).

এলাহাবাদ চুক্তিৰ (1765) দুটা দফা লিখা।

(b) Mention two commercial reforms introduced by Warren Hastings.

ৱাৰেণ হেষ্টিংচে প্ৰবৰ্তন কৰা দুটা বাণিজ্যিক সংস্কাৰ উল্লেখ কৰা।

(c) What was the Subsidiary Alliance?

অধীনতামূলক মিত্ৰতা নীতি কি ?

(d) Mention two causes of discontent of the Sepoys before the outbreak of the Revolt of 1857.

১৮৫৭ চনৰ বিদ্ৰোহৰ প্ৰাকমুহূৰ্তত চিপাহীসকলৰ অসন্তুষ্টিৰ দুটা কাৰণ লিখা।

(e) Mention two causes for which the Treaty of Amritsar (1809) between the British and Maharaja Ranjit Singh is regarded as diplomatic defeat for the latter.

১৮০৯ চনৰ বৃটিছ আৰু মহাৰাজা বঞ্জিত সিঙৰ মাজত হোৱা অমৃতসৰ চুক্তিখনত মহাৰাজা বঞ্জিত সিঙৰ কূটনৈতিক পৰাজয় বুলি বিবেচনা কৰাৰ দুটা কাৰণ লিখা।

3. Write briefly on the following (any four) :

5×4=20

নিম্নোক্তসমূহৰ বিষয়ে চমুকৈ লিখা (যি কোনো চাৰিটা) :

(a) Hastings' relation with the Rohillas

বোহিলাসকলৰ লগত হেষ্টিংচৰ সম্পৰ্ক

(b) Dual Government in Bengal

বঙ্গদেশত দ্বৈত শাসন

(c) Merits of Permanent Settlement in Bengal

বঙ্গদেশৰ চিৰস্থায়ী বন্দৱস্তৰ সুফলসমূহ

(d) Treaty of Salbai (1782)

১৭৮২ চনৰ চলবাই সন্ধি

(e) Tipu Sultan as an administrator

প্ৰশাসক হিচাপে টিপু চুলতান

(f) Dalhousie's educational reforms

ডেলহাউচিৰ শিক্ষা সংস্কাৰ

(g) Suppression of the Pindaris by Lord Hastings

লৰ্ড হেষ্টিংচৰ দ্বাৰা পিণ্ডাৰি দমন

(6)

4. Answer any four questions from the following : $10 \times 4 = 40$

তলত দিয়া যি কোনো চাৰিটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ লিখা :

(a) What were the reasons behind the failure of the French in establishing their power in India?

ফৰাচীসকলে ভাৰতত তেওঁলোকৰ ক্ষমতা প্ৰতিষ্ঠিত কৰিবলৈ সক্ষম নোহোৱাৰ কাৰণসমূহ কি আছিল ?

(b) What were the results of the Battle of Buxar?

বুজাৰ যুদ্ধৰ ফলাফল কি আছিল ?

(c) Discuss the social reforms introduced by Lord William Bentinck.

লৰ্ড উইলিয়াম বেন্টিঙ্কৰ দিনত হোৱা সামাজিক সংস্কাৰসমূহৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

(d) Discuss Lord Hastings' relation with the Gorkhas.

গোৰ্খাসকলৰ লগত লৰ্ড হেষ্টিংছৰ সম্পৰ্কৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

(e) What were the causes of the Revolt of 1857?

1857 চনৰ বিদ্ৰোহৰ কাৰণসমূহ কি কি ?

A15—3000/158

(Continued)

(7)

(f) Do you think the Revolt of 1857 was the first war of Independence?

1857 চনৰ বিদ্ৰোহক তুমি ভাৰতৰ প্ৰথম স্বাধীনতা যুদ্ধ বুলি ভাবানে ?

***

A15—3000/158

3 (Sem-5) HIS 1

3 (Sem-5) HIS 2 (A/B)

2014

HISTORY
(General)

Paper : 5.2

Full Marks : 80

Time : 3 hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions*

Answer all questions

Answer either in English or in Assamese

OPTION—A

[History of Europe (1453-1815)]

**1. Answer the following questions in one word or
in one sentence : 1×10=10**

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ এটা শব্দ বা বাক্যত লিখা :

**(a) What do you understand by the term
Reformation Movement?**

সংশোধন বা ধৰ্মসংস্কাৰ আন্দোলন বুলিলে কি বুজা ?

A 15—3000/226A

(Turn Over)

(2)

(b) Who was Martin Luther?

মাৰ্টিন লুথাৰ কোন আছিল ?

(c) Name a humanist writer of the Renaissance period.

নৱজাগৰণৰ সময়ৰ এগৰাকী মানৱতাবাদী লিখকৰ নাম লিখা।

(d) Who were the Jacobins?

জেকোবিনসকল কোন আছিল ?

(e) Who was Calvin?

কেলভিন কোন আছিল ?

(f) Who was Metternich?

মেটাৰনিক্ কোন আছিল ?

(g) In which year was the Peace of Westphalia signed?

ৱেষ্টফেলিয়া সন্ধি কোন চনত স্বাক্ষৰিত হৈছিল ?

(h) What is Cahier?

কেহিয়াৰ বুলিলে কি বুজা ?

(i) When did the Bastille fall?

বেস্তিলৰ ধ্বংস কেতিয়া হৈছিল ?

(j) What is the meaning of Renaissance?

নৱজাগৰণৰ অৰ্থ কি ?

(3)

2. Answer the following questions in brief :

2×5=10

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ চমুকৈ উত্তৰ দিয়া :

(a) Write a brief note on the paintings of Leonardo da Vinci.

লিওনাৰ্ডো দ্য ভিন্সিৰ চিত্ৰৰ ওপৰত এটি চমু টোকা লিখা।

(b) What was the 'Social Contract'?

'চোচিয়াল কন্ট্ৰেক্ট' কি আছিল ?

(c) What was the 'Reign of Terror'?

'সন্ত্ৰাসৰাজ' কি আছিল ?

(d) What was the 'Continental System'?

'মহাদেশীয় পদ্ধতি' কি আছিল ?

(e) When was the Battle of Trafalgar fought and between whom?

ট্ৰাফালগাৰৰ যুদ্ধ কেতিয়া আৰু কাৰ কাৰ মাজত সংঘটিত হৈছিল ?

3. Write short notes on any four of the following :

5×4=20

তলত দিয়া যি কোনো চাৰিটাৰ চমু টোকা লিখা :

(a) Johann Gutenberg

যোহান গুটেনবাৰ্গ

(4)

(b) Machiavelli

মেকিয়াভেলী

(c) Peace of Lubeck (1629)

লুবেক সন্ধি (1629)

(d) The Girondists

জিৰনদিষ্টসকল

(e) The Consulate

দি কনছিউলেট

(f) Treaty of Tilsit

টিলচিটৰ সন্ধি

4. Answer any four of the following questions :

10×4=40

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ যি কোনো চাৰিটাৰ উত্তৰ লিখা :

(a) What were the effects of the Renaissance upon Europe?

নৱজাগৰণে ইউৰোপত কি ধৰণৰ প্ৰভাৱ পেলাইছিল ?

(b) Discuss the main features of the Reformation Movement in Europe.

ইউৰোপৰ ধৰ্মসংস্কাৰ আন্দোলনৰ প্ৰধান বৈশিষ্ট্যসমূহ আলোচনা কৰা।

(5)

(c) Trace the different stages of the Thirty Years' War.

ত্ৰিশ বছৰীয়া যুদ্ধৰ বিভিন্ন স্তৰবোৰ উল্লেখ কৰা।

(d) Discuss the importance of the Treaty of Westphalia in the history of Europe.

ৱেষ্টফেলিয়াৰ সন্ধি ইউৰোপৰ ইতিহাসত কিমান গুৰুত্বপূৰ্ণ, আলোচনা কৰা।

(e) What were the causes of the French Revolution of 1789?

1789 চনৰ ফৰাচী বিপ্লৱৰ কাৰণসমূহ কি আছিল ?

(f) Assess the role of the intellectuals in the French Revolution.

ফৰাচী বিপ্লৱত মনীষীসকলৰ ভূমিকা পর্যালোচনা কৰা।

(g) Discuss the causes for the rise of Napoleon to power.

নেপোলিয়ানৰ উত্থানৰ কাৰণসমূহ আলোচনা কৰা।

(h) Assess the role of economic factors in the downfall of Napoleon.

নেপোলিয়ানৰ পতনত অৰ্থনৈতিক কাৰকসমূহৰ ভূমিকা পর্যালোচনা কৰা।

(6)

OPTION—B

[History of Europe (1815–1945)]

5. Answer the following questions in *one* word or
in *one* sentence : 1×10=10

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ এটা শব্দ বা বাক্যত লিখা :

- (a) Who initiated the Holy Alliance?
Holy Alliance-ৰ আৰম্ভণি বা পৃষ্ঠপোষকতা কোনে
কৰিছিল ?
- (b) In which year did Louis Philippe abdicate
the throne of France?
লুইচ ফিলিপে কোন চনত ফ্ৰান্সৰ সিংহাসন এৰিছিল বা
লুইচ ফিলিপে কোন চনত ফ্ৰান্সৰ শাসনভাৰ এৰি
পেলাইছিল ?
- (c) Who introduced the policy of 'blood and
iron'?
'Blood and iron' নীতি কোনে প্ৰবৰ্তন কৰিছিল ?
- (d) Who were the participants in the
Crimean War?
ক্ৰিমিয়াৰ যুদ্ধত কোনে কোনে যোগদান কৰিছিল বা কোন
কোন পক্ষই যোগদান কৰিছিল ?

(7)

- (e) In which year was the Franco-Prussian
War fought?
ফ্ৰাংকো-প্ৰুছিয়ান যুদ্ধ কোন চনত সংঘটিত হৈছিল ?
- (f) Who doctored the Ems Telegraph?
Ems Telegraph কোনে সজাইছিল ?
- (g) In which year did the First World War
begin?
প্ৰথম বিশ্বযুদ্ধ কেতিয়া সংঘটিত হৈছিল ?
- (h) Where is Pearl Harbour situated?
পাৰ্ল হাৰবাৰ ক'ত অৱস্থিত ?
- (i) In which year was the Locarno Pact
signed?
কোন চনত লোকানো সন্ধি স্বাক্ষৰিত হৈছিল বা স্বাক্ষৰ
কৰা হৈছিল ?
- (j) In which year did the World Economic
Depression occur?
বিশ্ব অৰ্থনৈতিক দুৰ্বিক্ষ কোন চনত হৈছিল ?

(8)

6. Answer the following questions in brief :

2×5=10

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ চমুকৈ উত্তৰ দিয়া :

(a) Mention two effects of the Revolution of 1930.

1930 চনৰ বিপ্লৱৰ দুটা প্ৰভাৱ লিখা।

(b) Name the two Houses of French Parliament formed by Louis XVIII.

অষ্টাদশ লুইয়ে গঠন কৰা ফ্ৰান্সৰ সংসদৰ সদন দুটাৰ নাম কি ?

(c) Write two most important causes for the outbreak of the First World War.

প্ৰথম বিশ্বযুদ্ধৰ দুটা প্ৰধান কাৰণ উল্লেখ কৰা।

(d) Name the two blocs which fought the Second World War.

দ্বিতীয় বিশ্বযুদ্ধত যোগদান কৰা পক্ষ দুটা কি কি, উল্লেখ কৰা।

(e) Name two important treaties that were signed at the end of the Second World War.

দ্বিতীয় বিশ্বযুদ্ধৰ শেষত স্বাক্ষৰ কৰা দুখন প্ৰধান সন্ধি কি কি, লিখা।

A15—3000/226A

(Continued)

(9)

7. Write short notes on any four of the following :

5×4=20

তলত দিয়া যি কোনো চাৰিটাৰ চমু টোকা লিখা :

(a) Congress of Vienna

ভিয়েনা কংগ্ৰেছ

(b) Russian Revolution

ৰাছিয়ান বিপ্লৱ

(c) Count Cavour

কাউন্ট কেভ'ৰ

(d) Crimean War

ক্ৰিমিয়াৰ যুদ্ধ

(e) Rome-Berlin-Tokyo Axis

ৰোম-বাৰ্লিন-ট'কিও এক্সিছ

(f) Nazism

নাজীবাদ

8. Answer any four of the following questions :

10×4=40

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ যি কোনো চাৰিটাৰ উত্তৰ লিখা :

(a) Analyze the causes of the Revolution of 1848.

1848 চনৰ বিপ্লৱৰ কাৰণসমূহ ব্যাখ্যা কৰা।

A15—3000/226A

(Turn Over)

- (b) Describe the process of Italian Unification.

ইটালিয়ান ইউনিফিকেচনৰ সাংগঠনিক অগ্রগতিৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

- (c) Assess the role of Bismarck in the process of German Unification.

জাৰ্মান ইউনিফিকেচনত বিচমাৰ্কৰ ভূমিকা বিশ্লেষণ কৰা।

- (d) Discuss the circumstances that led to the fall of monarchy in Russia.

ৰুছিয়াৰ ৰাজতন্ত্ৰৰ পতনৰ কাৰণসমূহ আলোচনা কৰা বা ৰুছিয়াৰ ৰাজতন্ত্ৰৰ পতনৰ ক্ষেত্ৰত অবিহণা যোগোৱা কাৰকসমূহৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

- (e) Explain the circumstances leading to the First World War. What were its effects?

প্ৰথম বিশ্বযুদ্ধ সংঘটিত হোৱাত অবিহণা যোগোৱা কাৰকসমূহ কি কি, আলোচনা কৰা। এই যুদ্ধৰ প্ৰভাৱবোৰ কি কি, লিখা।

- (f) Review the League of Nations. Why did it fail?

League of Nation-ৰ বিষয়ে আলোকপাত কৰা। ই কিয় বিফল হৈছিল, লিখা।

- (g) To what extent was the Treaty of Versailles responsible for the outbreak of the Second World War?

দ্বিতীয় বিশ্বযুদ্ধ সংঘটিত কৰাত ভাৰ্ছাইলিৰ সন্ধিৰ কিমান অবিহণা আছিল, ব্যাখ্যা কৰা।

- (h) What were the effects of the Second World War?

দ্বিতীয় বিশ্বযুদ্ধৰ প্ৰভাৱবোৰ কি কি আছিল?

***

2014

SANSKRIT

(General)

Paper : 5.1

Full Marks : 80

Time : 3 hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions*

1. Answer the following questions : 1×10=10

তলৰ প্রশ্নসমূহৰ উত্তৰ লিখা :

(a) *Abhijñānaśakuntalam* has 6 / 7 / 8 Acts.

(Select the correct number)

‘অভিজ্ঞানশকুন্তলম্’ নাটকত ৬টা / ৭টা / ৮টা অঙ্ক
আছে।

(শুদ্ধ সংখ্যাটো বাছি উলিওৱা)

(b) Who was Vaikhānasa?

বৈখানস কোন আছিল?

(c) Which God is eulogised in the Nāndī verse
of *Abhijñānaśakuntalam*?

‘অভিজ্ঞানশকুন্তলম্’ৰ নান্দী শ্লোকটিত কোনগৰাকী
দেৱতাৰ স্তুতি কৰা হৈছে?

(2)

- (d) Name one of Śakuntalā's friend.
শকুন্তলাৰ এগৰাকী সখীৰ নাম লিখা।
- (e) Who was Śakuntalā's foster father?
শকুন্তলাৰ তোলনীয়া পিতৃ কোন?
- (f) What is said to be the eyes of king?
ৰজাৰ চকু বুলি কাক কোৱা হয়?
- (g) Who is known as 'ধনঞ্জয়'?
'ধনঞ্জয়' বুলি কাক জনা যায়?
- (h) Write the source of *Kirātārjunīyam*.
'কিৰাতাৰ্জুনীয়ম্'ৰ উৎস কি?
- (i) What is the meaning of the word 'জিহ্না'?
'জিহ্না:' শব্দটোৰ অৰ্থ কি?
- (j) Who is 'দ্রুপদাত্মজা'?
'দ্রুপদাত্মজা' কোন?

2. Answer the following questions as directed : $2 \times 5 = 10$
নিৰ্দেশ অনুসারে তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ লিখা :

- (a) "जन्म यस्य पुरोर्वहो युक्तरूपमिदं तव।"
Who is the speaker here? To whom it was said?
কথাষাৰিৰ বক্তা কোন? কাক এনেদৰে কোৱা হৈছিল?

A15—700/96

(Continued)

(3)

- (b) "किमिव हि मधुराणां मण्डनं नाकृतीनाम्।"
Who said this line? About whom it was said?
কথাষাৰ কোনে কৈছিল? কাৰ বিষয়ে এনেদৰে কোৱা হৈছে?
- (c) "असाधुदर्शी खलु तत्रभवान् कारयपः।"
Who made this comment? Why he made such comment?
কোনে এই মন্তব্য কৰিছিল? কিয় তেওঁ এনে মন্তব্য কৰিবলগীয়া হ'ল?
- (d) What do you understand by 'मानवी पदवीम्'?
'मानवी पदवीम्' माने कि बुद्धा?
'मानवी पदवीम्' माने कि बुद्धा?
- (e) What do you think was the basic cause of Draupadi's wrath and anguish towards Yudhiṣṭhira?
युधिष्ठिर प्रति द्रौपदी क्रोध आरु परिताप क कारण तुमि कि बुलि भावा?
युधिष्ठिरৰ प्रति द्रौपदीৰ क्रोध आरु परिताप क कारण तुमि कि बुलि भावा?

3. Translate into English or Assamese any one of the following : 5

তলৰ যি কোনো এটা ইংৰাজী বা অসমীয়াতলৈ অনুবাদ কৰা :

- (a) न नमयितुमधिज्यमस्मि शक्नो
धनुरिदमाहितसायकं मृगेषु।
सहस्रवसतिमुपेत्य वैः प्रियायाः
कृत इव मुग्धविलोकितोपदेशः॥
ন নময়িতুমধি জ্যমস্মি শক্নো
ধনুৱিৱিমাহিতসায়কং মৃগেষু।
সহস্ৰবসতিমুপেত্য বৈঃ প্ৰিয়ায়াঃ
কৃত ইব মুগ্ধবিলোকিতোপদেশঃ॥

A15—700/96

(Turn Over)

(4)

(b) रम्यान्तरः कमलिनीहरितैः सरोभि-
श्छायाद्भूमैर्नियमितार्कमयूखतापः।
भूयात्कुशोशायरजोमुदुरेणुरस्याः
शान्तानुकूलपवनश्च शिवश्च पन्थाः ॥

4. Answer the following question in your own language :

তলৰ প্ৰশ্নটোৰ উত্তৰ নিজৰ ভাষাত লিখা :

“मृगानुसारिणं साक्षात् पश्यामीव पिनाकिनम्।”

Who is the speaker here? Write the allusion contained in the line.

কথাষাৰিব বক্তা কোন? ইয়াত নিহিত হৈ থকা পৌৰাণিক কাহিনীভাগ লিখা।

5. Answer any two of the following questions :

10×2=20

তলৰ যি কোনো দুটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ লিখা :

(a) Estimate Kālidāsa as a dramatist in the light of *Abhijñānaśakuntalam*.

‘অভিজ্ঞানশকুন্তলম’ৰ আধাৰত নাট্যকাৰ হিচাবে কালিদাসৰ মূল্যায়ন কৰা।

(b) Compare the characters of Anasūyā and Priyamvadā.

অনসূয়া আৰু প্ৰিয়ম্বদাৰ চৰিত্ৰ দুটিৰ এটি তুলনা আগবঢ়োৱা।

A15—700/96

(Continued)

(5)

(c) Discuss the dramatic significance of Durvāsā's curse in the drama, *Abhijñānaśakuntalam*.

‘অভিজ্ঞানশকুন্তলম’ নাটকত দুৰ্বাসাৰ অভিশাপৰ নাটকীয় তাৎপৰ্য আলোচনা কৰা।

6. Translate into English or Assamese any one of the following :

তলৰ যি কোনো এটা ইংৰাজী বা অসমীয়াতলৈ অনুবাদ কৰা :

(a) अथ क्षमामेव निरस्तविक्रम-

श्चिराय पर्येषि सुखस्य साधनम्।

विहाय लक्ष्मीपतिलक्ष्म कार्मुकं

जटाधरः सन् जुहुधीह पावकम्॥

(b) स किंसखा साधु न शास्ति योऽधिपं

हितान्न यः संशृणुते स किम्प्रभुः।

सदानुकूलेषु हि कुर्वते रतिं

नृपेष्वमात्येषु च सर्वसम्पदः॥

7. Expound the idea contained in any one of the following :

তলৰ যি কোনো এটাৰ ভাৱ মুকলিকৈ লিখা :

(a) अहो दुरन्ता बलवद् विरोधिता।

(b) वरं विरोधोऽपि समं महात्मभिः।

15—700/96

(Turn Over)

8. Answer any two of the following questions :

10×2=20

তলৰ যি কোনো দুটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ লিখা :

(a) Present a discourse on the government policy of Duryodhana as reflected in the Vanecara's speech.

বনেচৰ উক্তি প্ৰকাশ পোৱা দুৰ্যোধনৰ শাসন পদ্ধতিৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

(b) "नारिकेलफलसमिंतं वचो भावेः।"

Quoting apt illustrations from your text, explain the above statement.

তোমাৰ পাঠ্যপুথিৰ পৰা উপযুক্ত উদাহৰণসহ উক্ত কথাষাৰিৰ ব্যাখ্যা কৰা।

(c) Discuss the plight of the Pāṇḍavas during exile as reflected in the Draupadi's speech.

দ্রৌপদীৰ উক্তি প্ৰতিফলিত হোৱা ধৰণে বনবাসৰ কালছোৱাত পাণ্ডৱসকলৰ দশাৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

***

2014

SANSKRIT

(General)

Paper : 5.2

Full Marks : 80

Time : 3 hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions

Answer either in English or in Assamese

(Jaymatī Kāvya)

(Marks : 30)

1. Answer the following questions :

1×5=5

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) How many verses are there in the *Satī Jaymatī Kāvya*?

‘সতী জয়মতী’ কাব্যত সৰ্বমুঠ কিমানটা শ্লোক আছে?

(b) Write the name of the first Ahom king.

প্ৰথম আহোম বজ্জাজনৰ নাম লিখা।

(2)

- (c) Give the Sanskrit equivalent of 'বাণী'.
'বাণী' শব্দৰ সংস্কৃত প্রতিশব্দ দিয়া।
- (d) Who is meant by 'নারকেয়'?
'নারকেয়'ৰ দ্বাৰা কাক বুজোৱা হৈছে?
- (e) The Chapters of the *Satī Jaymatī* are known as —.

(Fill up the gap)

'সতী জয়মতী' কাব্যৰ অধ্যায়সমূহৰ নাম —।

(খালী ঠাই পূৰ কৰা)

2. Answer the following :

2×5=10

তলত দিয়াবোৰৰ উত্তৰ দিয়া :

- (a) Quote from your memory the First Verse of the *Satī Jaymatī*.
'সতী জয়মতী' কাব্যৰ প্ৰথম শ্লোকফাঁকি মুখস্থ লিখা।
- (b) Write the names of the Kāvya written by Bhavadeva Bhāgawatī.
ভৱদেৱ ভাগৱতী ৰচিত কাব্যসমূহৰ নাম লিখা।
- (c) Write a short note on king Cukāfā as you find in the *Satī Jaymatī*.
'সতী জয়মতী' কাব্যত গোৱা ধৰণে চুকাফা ৰজাৰ বিষয়ে এটি চমু টোকা লিখা।

(3)

(d) Describe briefly the natural beauty of the hermitage of sage Vasiṣṭha as you find in the *Satī Jaymatī*.

'সতী জয়মতী' কাব্যত গোৱা ধৰণে বশিষ্ঠ মুনিৰ আশ্ৰমৰ প্ৰাকৃতিক সৌন্দৰ্য চমুকৈ বৰ্ণনা কৰা।

(e) Mention two powerful kings of ancient Kāmarūpa as noted in the *Satī Jaymatī*.

'সতী জয়মতী'ত বৰ্ণিত পুৰণি কামৰূপৰ দুজন শক্তিশালী নৃপতিৰ নাম উল্লেখ কৰা।

3. Explain the following (any one) :

5

তলত দিয়াবোৰৰ ব্যাখ্যা কৰা (যি কোনো এটা) :

- (a) चलतु निखिलपापं सेवकानामुमाया
भवतु च भवभीतः शोकहीनः सुरूपः।
असुरमथन इत्थं दिव्यभावात् परेशो
भगमिह भगवत्या नीलशीर्षे मुमोच॥
- (b) तस्मिन् वंशे जगति विदिते गोबराख्यो नरेश
आविर्भूतः सुखकुलयुतो धर्मकार्ये प्रवीणः।
सौख्यं याते रुचिरदिवसे विशामात्रे स्वराज्ये
शत्रू तम्बै शुभजनपतिं ध्वस्तवन्तौ सुगुप्तम्॥

(4)

4. Write a note on the contents of the *Satī Jaymatī*. 10

‘সতী জয়মতী’ কাব্যৰ বিষয়বস্তুৰ ওপৰত এটা টোকা প্ৰস্তুত
কৰা।

Or / অথবা

Describe the glory of ancient Kāmarūpa as
depicted in the *Satī Jaymatī Kāvya*.

‘সতী জয়মতী’ কাব্যত বৰ্ণিত ধৰণে পুৰণি কামৰূপৰ গৌৰৱৰ
বিষয়ে বৰ্ণনা কৰা।

(History of Sanskrit Literature)

(Marks : 30)

5. Answer any two of the following questions :

10×2=20

তলৰ যি কোনো দুটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ কৰা :

- (a) Write a note on the salient features of any
one of the dramas of Bhavabhūti.

ভৱভূতি ৰচিত যি কোনো এখন নাটকৰ সাধাৰণ
বৈশিষ্ট্যসমূহৰ ওপৰত এটা টোকা প্ৰস্তুত কৰা।

- (b) Present a critical assessment of the
Daśakumāracarita.

‘দশকুমাৰচৰিত’ৰ বিষয়ে এটি সমালোচনাত্মক মূল্যায়ন
প্ৰস্তুত কৰা।

A15—700/97

(Continued)

(5)

- (c) Write a note on the Didactic Fables in
Sanskrit literature.

সংস্কৃত সাহিত্যৰ উপদেশমূলক নীতিকথাসমূহৰ ওপৰত
এটা টোকা লিখা।

- (d) Estimate Kālidāsa as a dramatist.

নাট্যকাৰৰূপে কালিদাসক মূল্যায়ন কৰা।

6. Write short notes on (any two) : 5×2=10

চমু টোকা লিখা (যি কোনো দুটা) :

ৰাণমহ ; হিতোপদেশ ; বাসবদত্তা।

(Nītiśatakam)

(Marks : 20)

7. Present a note on the literary excellence of the
Nītiśataka prescribed in your text. 10

তোমাৰ পাঠ্যক্ৰমৰ অন্তৰ্গত ‘নীতিশতক’ৰ অংশটোৰ কাব্যিক
সৌন্দৰ্যৰ বিষয়ে এটা টোকা প্ৰস্তুত কৰা।

Or / অথবা

Write a note on the teachings of *Nītiśataka* with
apt illustrations from your text.

উপযুক্ত উদাহৰণসহ তোমাৰ পাঠ্যক্ৰমৰ অন্তৰ্গত ‘নীতিশতক’ৰ
উপদেশসমূহৰ এটা টোকা লিখা।

A15—700/97

(Turn Over)

(6)

8. Fill up the gaps :

1×5=5

शानी ठाँहै पूबण करौ :

(a) यदाऽकिञ्चिज्ज्ञोऽहं — इव — सम्भवम्।

(b) शिरः शार्वं स्वर्गात्पशुपतिशिरस्तः — ।

(c) — न भूषयन्ति पुरुषं, हारा न — ।

9. Write briefly the meaning of the following statement :

5

তনব বাকাশাৰীৰ অৰ্থ চমুটেক লিখাঁ :

“मूर्खस्य नास्त्यौषधम्।”

★ ★ ★

No. of printed Pages = 03

3(Sem5) ENGL 1

2014

English
(Elective)

Paper: 5.1

Full Marks: 80

Time: 3 Hours

The figures in the margins indicate full marks for the questions

Section - A

Answer any four of the following questions:

10×4=40

How does Naipaul connect the two figures of Columbus and Crusoe in the essay prescribed for you? Give reasons for your answer.

Do you agree to the ways through which Russell looks at the subject of happiness? Provide your perspective on the matter.

Give a critical overview of Matthew Arnold's "Literature and Science."

Why does Shaw say that no one is perfectly free? Give reasons of your answer.

Give an account of the major ideas discussed by Bacon in his essay "Of Studies."

Provide your impression of Orwell's objectivity in terms of his representation of Gandhi.

P.T.O

(2)

Section – B

7. Explain, with reference to the context, any *two* of the following:

10×2=20

- a. The object of all honest Governments should be to prevent your being imposed on in this way. But the object of most actual Governments, I regret to say, is exactly the opposite.
- b. All along summer holiday I kept my secret, as I believed: I did not want anybody to know that I could read. I suppose I half consciously realized even then that this was the dangerous moment.
- c. Poetry and philosophy had met together. Truth and Genius had embraced, under the eye and with the sanction of Religion. this was even beyond my hopes. I returned home well satisfied.

8. Answer any *ten* of the following as directed:

10×1=10

- a. Who is the first poet mentioned by Hazlitt in *My First Acquaintance with Poets*?
- b. What, according to Shaw, should we be doing for one-third of our lifetime?
- c. Who is the author of "Literature and Science"?
- d. Graham Greene was Victorian writer. (True/False)
- e. What is the actual name of George Orwell?
- f. Jonathan Swift was an Augustan satirist. (True/False)
- g. Bertrand Russell is the author of "Road to Happiness." (True/False)
- h. What, according to Bacon, are to be tasted, swallowed, chewed and digested?
- i. Who calls *Robinson Crusoe* a 'monologue'?

(3)

j. Who wrote *The Life of Dr John Donne* in the seventeenth century?

k. William Hazlitt was a Romantic poet. (True/False)

9. Answer any five of the following questions:

2×5=10

- a. Write a brief note on Hazlitt's portrait of Coleridge in *My First Acquaintance with Poets*.
- b. Enumerate two major issues highlighted by Russell in his "Road to Happiness."
- c. Comment on Swift's language in the third chapter of *Gulliver's Travels*.
- d. Write briefly on Walton's style in his account of Donne prescribed for you.
- e. Comment on the Arnoldian view on science and its impact on life.
- f. What does Shaw say about slavery in "Freedom."

□□□□

Your eyes on me were as eyes that rove
 Over tedious riddles solved years ago;
 And some words played between us *to and fro*
 On which lost the more by our love.

The smile on your mouth was the
dearest thing
 Alive enough to have strength to die;
 And a grin of bitterness swept thereby
 Lite *an ominous bird* a-wing....

Since then keen lessons that love deceives
 And *wrings with wrong*, have shaped to me
 Your face, and the God-curst sun, and a tree,
 And a pond edged with *grayish leaves*.

—Thomas Hardy

3. Write a précis of the given passage and
 provide a suitable title to it : 8+2=10

The appearance of land at the end of a long sea journey must be a welcome sight for any ship's captain. Yet he has to be particularly alert at this stage of the voyage, for in many parts of the world there are often rocky islands close to the shore he is approaching. These islands seem to lie in wait like hunters watching for their prey. Their jagged rocks trap and wreck many ships whose journeys take them too close to their perilous shores.

In the past, fires would sometimes be lit at night to mark dangerous sections of coast, but frequently their light was too feeble to penetrate the gloom. Eventually, the idea of a lighthouse was born. This was a tall tower, often located on an island out at sea and carrying a bright light at its top, warning ships of treacherous rocks ahead. Two or three men, called lighthouse keepers, had to live in the lighthouse so that the light could be maintained permanently. But constructing a lighthouse could be extremely difficult. The tale of one such lighthouse shows how difficult it was to build; it is all the more fascinating because of a mystery that later surrounded it.

The construction of this lighthouse began in 1895 and, because of the island's isolated location and hostile weather, it took four years to complete. The island's light shown out for the first time in 1899. All went well over the first winter and summer. The crane used to lift all the building materials in the lighthouse's construction was left in place. One look at the list of supplies regularly taken by boat to the lighthouse shows why the crane was required. The metal containers of oil for the lamp and the boxes of food and wooden barrels of freshwater needed by the keepers for survival, were extremely heavy.

4. Expand the idea contained in any *one* of the following : 10
- (a) Where there is a will, there is a way.
  - (b) An idle brain is the devil's workshop.
  - (c) Prevention is better than cure.
  - (d) A friend in need is a friend indeed.
5. Write a report on the good work of an NGO with the help of the given outline : 10
- (a) Name of the organisation, the date of its inception and its objectives
  - (b) Providing home/a place to stay for street children in the city
  - (c) The number of children provided for and their education facilities
  - (d) The response from the government and media
  - (e) The children's opinion about their stay and experience
6. Write a letter (in about 250 words) to your Principal requesting him to consider financial aid for a poor student of your class. 10

Or

Write a letter to your friend describing two extreme weather conditions of your area.

7. Write a dialogue (of 20 exchanges) to indicate the exchange between two persons in any *one* of the following situations : 10
- (a) Two friends discussing price rise of essential commodities and measures to be taken by the government
  - (b) Discussion between the Chief Minister and a common citizen on border issues of the State
  - (c) A popular actor and a fan talking about a recent film

***

Digital

